УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ
Одинокий український католицький тижневик в Канаді.
Виходить у вівторок в Едмонтоні.
під ч. 10012—109 Стріт.
Річна передплата $2.00.
Телефон 25708.

УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ
UKRAINIAN NEWS

UKRAINIAN NEWS
Published Every Tuesday
by the
UKRAINIAN NEWS PUBLISHERS
LIMITED
10012—109 Street, Edmonton, Alta.
Phone 25708

Vol. X. No. 24. Edmonton, Alberta, Tuesday, June 15, 1937. Едмонтон, Алберта, вівторок, 15. червня, 1937. Число 24. Рік X.

Смертний засуд на вісім советських ґенералів

ПРИСУД ВИКОНАНО ДО 24 ГОДИН — МІЖ РОЗСТРІЛЯНИМИ Є МАРШАЛ ТУХАЧЕВСЬКИЙ

Перед найвищим судом С.С.С.Р. у Москві відбувся 11 червня процес проти вісьмох советських ґенералів оскаржених у зраді держави. Розправа відбулася скоро і тайно. Акт обвинувачення закинув обжалованим, що вони були у змові з чужою, "неприязною" Росії державою, і помагали їй до мілітарної інвазії. Советська преса дає до пізнання що тою державою є Німеччина. Всі обжаловані "призналися" до вини, каже советське звідомлення.

На лаві обжалованих засіли:

Маршал Михайло Тухачевський, усунений 11 травня з уряду заступника военного комісаря (міністра).

Ґенерал Путна, б. военний аташе в Лондоні.

Ґенерал Корк, б. командант военної академії.

Ґенерал Йойна Якір, б. командант військових сил на Україні, відтак командант ленінґрадської военної округи.

Ґенерал Уборевич, командант армії на Білій Русі.

Ґенерал Айдеман, командант для вивчення резерв, цивільної авіяції і газової оборони.

Ґенерал Фельдман, шеф особового складу в ґенеральнім штабі.

Ґенерал Приймаков.

Крім ґен. Путни, який був заарештований у серпні минулого року, всіх інших ґенералів виарештовано в травні ц. року.

Маршал Гамарник (Жид), б. заступник комісаря війни по Тухачевськім, застрілився перед кількома днями. Він також мав бути арештований. Советська преса пише, що він також був на услугах Німеччини.

Всіх обжалованих засуджено на кару смерти через розстріл. Від присуду не позволено їм відкликатися. до ласки Сталіна.

"Красная Звезда" орґан червоної армії, написала: "Центр фашистівської шпіонажі зломано. Наші вороги усунені. Червона армія осталася непоборима."

Тепер черга на самого Ворошилова.

Генералів розстріляно в суботу.

Офіціяльний советський комунікат повідомляє, що всіх вісьмох засуджених ґенералів, між ними маршала Тухачевського, розстріляно в суботу рано." Як звичайно, комунікат не подає подробиць екзекуції.

Україна причиною розстрілу ґенералів.

Военний комісар Клим Ворошилов видав довший приказ до армії, в якому вияснює засуд і екзекуцію вісьмох ґенералів. Ворошилов сказав, що "банда розстріляних ґенералів" продала військові таємниці "фашистівській державі" і були з нею у змові, щоб при її помочі повалити советський режім та привернути капіталізм.

У відплату ґенерали обіцяли відступити тій державі Україну.

Тою державою має бути Німеччина, хоч поіменно її не названо.

Початок кінця — каже Троцький.

Лев Троцький, творець червоної армії, який тепер живе на вигнанні у Мексику, сказав, що розстріл советських ґенералів "означає початок кінця Сталінської диктатури". Закид шпіонажі для "фашистівської держави" з боку розстріляних Троцький уважає за "неправдиве й негідне заперечення." Троцький висловив признання мілітарним здібностям розстріляних командантів.

Франція занепокоєна.

Екзекуція советських ґенералів зробила погане враження у Франції. Французьке преса й політичні круги застановляються, чи Франції взагалі може бути яка користь з советської армії як союзника.

Розгром Басків

НАЦІОНАЛЬНА АРМІЯ ЗДОБУЛА БЕТОНОВІ УКРІПЛЕННЯ. БОЇ НА ПЕРЕДМІСТЯХ БІЛЬБАО

По двох днях зажертих боїв змеханізована армія ґен. Франка здобула залізо-бетонові укріплення, які захищали Більбао від сходу й полудня. Бої ведуться на передмістях Більбао. Повстанчі літаки літають низько над містом і січуть з машинових крісів по ворожих позиціях.

Комунікат національного командування подає, що червоні здеморалізовані і що прапор національної Еспанії буде застромлений на будинках міста вже може в понеділок. Усі протинаступи Басків відбито з великими втратами.

З міста втікають на захід до Сантандер маси населення. У пристані, десять миль від міста, стоять военні кораблі анґлійські і французькі, щоб вразі конечности забрати на поклад президента республики і його уряд та інших утікачів. Повстанчий комунікат повідомляє, що уряд утік до Сантандер, 58 миль на захід від Більбао. Баскійські урядові круги запевняють, що про капітуляцію нема мови.

Національна армія розпоряджає під Більбао 900 гарматами ріжної величини.

Щоб помогти Баскам, червоні наступають на араґонськім фронті і коло Кордови, але ближчих даних про ті бої нема.

ІМПЕРІЯЛЬНА КОНФЕРЕНЦІЯ ЛИШИЛА В СПОКОЮ ЛІҐУ НАЦІЙ

Домінії проти зобовязань Анґлії в Европі.

На імперіяльній конференції в Лондоні прийшло до суперечки між анґл. урядом і домініями в справі дальшого існування Ліґи Націй. Під напором анґлійської публичної опінії британський уряд заступав думку, що европейські конфлікти краще можна буде ладнати шляхом полюбовних переговорів і посередництва між заінтересованими сторонами, ніж примусовими санкціями. Ліґа могла б достосуватись до змінених обставин тільки тоді, коли б змінила свою конституцію, міжтим одноголосна зґода членів Ліґи на зміну конституції немислима. З другої сторони Британія не важиться скаструвати Ліґу з огляду на світову опінію, бо всяка акція нанести смертний удар Лізі була б убийчою для престіжу Британії. У висліді анґлійський уряд ще не готовий до такого удару.

Домінії заняли в засаді толерантне становище до Ліґи, заявляючись за дальшим її існуванням. Тільки Канада заявилася рішучо проти санкцій Ліґи на будуче, на подобу протиіталійських санкцій в етіопській війні.

Зате домінії критикували лондонський комітет неінтервенції в еспанській війні, доказуючи, що цю акцію повинна перебрати на себе Ліґа Націй. Домінії впливали на Анґлію, щоб вона не поробила ніяких зобовязань на европейськім континенті, через що могла б бути вмішана у війну.

Вісти з Европи від Преосв. Кир Василія

Як відомо нашим читачам, Їх Ексцеленція Кир Василій виїхали до Европи ще 1-го квітня ц. р., у важних справах нашої української католицької Дієцезії в Канаді. Будучи в Европі Їх Ексцеленція поробили цілий ряд візит, відвідуючи чолових людей нашої Церкви та нашої церковної ґієрархії.

Ексцеленція Кир Василій на авдієнції у св. Отця в Римі.

Одною з перших авдієнцій, яку Їх Ексцеленція Кир Василій мали в Европі, була авдієнція у Св. Отця Пія XI. Ця авдієнція відбулася у Велику Пятницю, дня 30. квітня о год. 11 перед полуднем.

Мимо недуги Св. Отець радо приняв нашого Владику та в довшій розмові живо розпитувався про життя українського народу в Канаді. Наприкінці цеї розмови Св. Отець передав через руки Їх Ексцеленції Кир Василія своє благословення для всього нашого українського католицького духовенства та для всіх вірних нашої української католицької Церкви в Канаді.

По короткому побуті в Римі Їх Преосвященство Кир Василій виїхали до Рідного Краю, до Галичини.

Кир Василій відвідали Їх Ексцеленції Митрополита Кир Андрея й інших українських католицьких Епископів Галичини.

Як тільки наш Владика прибув до Львова дня 5-го травня, відвідав старенького та знеможеного довгою недугою Ексцеленцію Митрополита Кир Андрея. Митрополит Андрей завсіди живо інтересувався життям української іміґрації в Канаді, тому й тепер довго розпитував про життя-буття й вигляди на будуче нашого народу в Канаді. Того самого дня Кир Василій відвідали других двох наших епископів у Львові а саме: Кир Йоана Бучка і Кир Никиту Будку, а опісля обох Епископів станиславівських: Кир Григорія й Йоана, та Епископів перемиських: Кир Йосафата та Григорія.

Кир Василій звідують культурно-освітні інституції.

Після урядових візит та відвідин наших українських греко-католицьких Владик, Преосв. Василій відвідали своє рідне містечко Дрогобич а відтак цілий ряд монастирів, шкіл, семинарій та культурно-освітніх інституцій львівської та перемиської дієцезії. Дня 6. травня ц. р. разом з Преосв. Кир Йосафатом Коциловським і Кир Григорієм Лакотою взяли участь в отворенні Зїзду представників Українських Музеїв Галичини.

Нові священики для Канади.

За короткий час свойого побуту в Рідному Краю Кир Василій постаралися також о кількох нових священиків для нашої Дієцезії в Канаді. За кілька тижнів прибудуть вони разом з Їх Преосвященством, щоб віддати всі свої сили і здібности для добра нашої Церкви і нашого народу в Канаді.

Українська католицька Галичина — культурний український Піємонт.

На загал, мимо постійних клопотів та поїздок Кир Василій чуються добре. Це безсумніву додатний вислід вражінь у Рідному Краю. Гарна весна, чудова українська природа, великі збіжжя, величаві, у більшости муровані церкви та культурно-освітні інституції, веселі, повні релігійного й патріотичного запалу обличча наших людей, незрівнана жертвенність, мимо усіх труднощів та кризі, говорять наглядно, що з усіх українських земель, тільки одна одинока українська католицька Галичина є нашим культурним і патріотичним Піємонтом.

ВІДРОЧЕННЯ АЛБЕРТІЙСЬКОЇ ЛЕҐІСЛЯТУРИ НА ТИЖДЕНЬ

Щоб дати змогу урядові переговорити зі знатоком суспільного кредиту.

У вівторок вірочено сесію албертійської леґіслятури на один тиждень, щоб кабінет Ейбергарта і комітет суспільного кредиту мали змогу переговорити з Дж. Ф. Павелом, висланником майора Доґлеса, який у четвер приїхав до Едмонтону. Павел відбув чотиродневні конференції з лідерами суспільного кредиту, заки леґіслятура зійшлася 14 червня.

Першим обовязком є порадити кредитовцям, що мають зробити з буджетом, який уряд вніс у березні, але мусів відложити, бо збунтована частина кредитовців запротестувала проти піднесення податків і ортодоксійного буджетового стилю. Ці справи можуть знов висунути на фронт увесь спір між обома фракціями — льояльною урядові і збунтованою. Відрочуючи сесію Ейбергарт заявив, що його уряд уважає за розумне підождати на приїзд Павела, заки приступить до буджетової дебати.

СУДЯТЬ 150 КАТОЛИКІВ У НІМЕЧЧИНІ

Перед трибуналом в Ессен почався процес проти пралата о. Волкера, президента організації католицької молоді в Німеччині, і його 150 помічників. Німецький уряд обжаловує їх у державній "зраді". Усіх їх арештовано ще в лютім 1936 р., під претекстом, що провідники молодечої організації нібито змовилися з комуністами (!), проти режиму наців.

Католицький архиепископ Вестминстеру, в Анґлії, і багато інших визначних Анґлійців апелюють у спільнім листі до німецького уряду, щоб розправа буля явна та щоб обжалованим позволено вибрати собі своїх оборонців.

ЧЕРВОНІ ЗАПОВІДАЮТЬ ОФЕНЗИВУ

Телеґрафічна аґенція Ава повідомляє з Мадриду, що червоні готовляться до нової більшої офензиви, щоб звільнити Мадрид від небезпеки повстанців. Червоне командування пічне офензиву скоро тільки розгоряться бої під Більбао. Боєва акція під Мадридом обмежується поки що до гарматньої перестрілки.

Старокраєва преса, яка приносить безсторонні й точніші звідомлення про хід боїв в Еспанії, подає, що є неправдою, будьто би червоні окружили в північнім Мадриді 3,000 повстанців і ті не мають амуніції ні харчів, та що їх здача неминуча. Минуло два місяці, а про здачу не чути.

ПРОМОВА СВ. ОТЦЯ ДО НІМЕЦЬКИХ ПАЛОМНИКІВ

Св. Отець Пій XI. приняв у своїй літній резиденції ґрупу німецьких паломників з Баварії і в промові до них висловився, що відносини в націвській Німеччині є "так важкі, так загрозливі і болючі для католицизму, що заставляють плакати. Потіхою для нас є те, — сказав Папа, — що можу плакати разом з вами і потішати вас як батько потішає свої діти. Ми завсіди робили все, що можливе, щоб облегшити ті великі терпіння, і далі будемо так поступати."

З промови Папи здогадуються, що Апостольська Столиця не змінить свого відношення до Німеччини, нехай би звідтам можна сподіватися ще більших репресій.

ЗГОДА В СЕМЕЙСТВІ

Між послами суспільного кредиту в албертійській леґіслятурі привернено мир, принайменше на час. Дж. Ф. Павел, висланник майора Доґлеса, зажадав, щоб розсварені кредитовці поєдналися, інакше батько суспільного кредиту не приїде до Алберти. 95 процент збунтованих кредитовців, інші кажуть, що 60 процент підписали заяву, що не будуть спиняти уряду в його роботі.

Павел прибув до Алберти прослідити можливости заведення нового економічного ладу — суспільного кредиту. Сам Доґлес був уже в Алберті два рази.

"ЛІНІЯ ҐІНДЕНБУРҐА"

"Дейлі Гералд" пише: Німці будуть з поспіхом вал з бетону і сталі 500 км. довжини від Вроцлава (Бресляв'а) аж до моря здовж польської границі. Той вал буде потрійний, форти що 200 метрів. Виїмково міцні укріплення між Одрою і Вартою. Велика частина тих укріплень буде віцілости під землею. Для вибудування тих фортів виевакуовано і зрівняно з землею багато сіл. Причина скорости в темпі робіт — погіршення польсько-німецьких взаємин.

Пошесть плямистого тифу вибухла в кількох громадах брідського повіту. Занедужало кількадесять осіб.

ЦІНИ ПШЕНИЦІ ПАДУТЬ

Від двох тижнів ціни пшениці на світових ринках летять удолину. Причиною цього мають бути вигляди на добрий урожай зимової і весняної пшениці у Злучених Державах, найліпший від 1931 року. Крім того дається в знаки малий попит на пшеницю на европейських ринках. Стан пшеничних засівів у Канаді оцінюють на 85 процент нормального стану. В Минесоті, обох Дакотах і в степових провінціях канадійських дощі перепадають до тої міри, що покищо нема причини лякатися неврожаю.

ЗАТЬМІННЯ СОНЦЯ

У вівторок, дня 8. червня, обсервували астрономи найдовше затьміння сонця від 1,200 літ. Повне затьміння тревало 1 годину і 13 мінут і було його видно на Полінезії, Тихому Океані, полуднево-західній частині Північної Америки, в Середущій Америці, на Антилях і в північно-західніх частинах Полудневої Америки. Вчені оглядали й фотоґрафували затьміння в ріжних краях, а окремі наукові експедиції виїхали навіть на відлюдні острови Тихого Океану, щоб краще бачити. В Перу астрономи злетіли літаком на 15,000 стіп і звідтам сфільмували сонце.

100-ЛІТТЯ КОРОЛЕВОЇ

Дня 20-го червня ц. р., припадає 100ліття вступлення на британський престіл королевої Вікторії. З того приводу помістимо в слідуючім числі "Українських Вістей" окрему статтю.

500 ЖЕРТВ ВИБУХУ

На острові Нова Британія, що належить до архіпелягу Нової Ґвінеї у східній Азії, почав вибухати з великою силою вулькан. 500 людей згинуло. Населення евакуовано на інший остров.

На сході Канади ширяться чутки про недалеке уступлення премієра Мекензі Кінґа, федерального лідера ліберальної партії. В ліберальних кругах мають уже шукати його наслідника. У кругах зближених до Кінґа заперечують ці поголоски. Клопоти в ліберальній партії і ці чутки про уступлення Кінґа звязують з виступом онтерійського премієра Гепбурна проти Кінґа.

5,750 студентів і студенток покінчили цього року канадійські університети, з того 420 вийшло з албертійського університету.

Ще один експерт по справам суспільного кредиту їде з Анґлії до Едмонтону. Є ним Леслі Бири, асекураційний знаток.

З голоду померла 3-літня дитина бідного онтерійського фармера в дистрикті Йорк. На сім душ у родині давав уряд $14 місячної підмоги.

Законопроєкт про знижку приватних довгів, який уряд мав внести на біжучій сесії албертійської леґіслятури, має бути відложений на необмежений час, на пропозицію майора Доґлеса, автора суспільного кредиту. Закон про обнижку відсотків суд недавно уневажнив.

Морську потвору довгу на 50 стіп бачили в морі у берегів Ню Бронсвику. Потвора мала подобу вужа, голову гада, червону пащу, з якої висувався довжезний тонкий язик.

Новим епископом Гравелборґа, в Саскачевані, назначила Апостольська Столиця монс. Йосифа Ґая, апостольського вікарія в Ґровард, Алта. Він має 54 роки.

В честь німецького міністра війни, маршала Бломберґа, Мусоліні зарядив великі маневри італійської фльоти, в яких узяло участь також 70 підводних лодок.

Голова чеського сенату д-р Францішек Соукуп обраний на голову Кураторії Т-ва для допомоги українським школам у Чехословаччині. Він відомий як великий прихильник українського народу.

Про страшну спеку в Польщі повідомляє краєва преса з кінця травня. Спека докучає також українським землям. Коли не зачнуть падати дощі — пишуть ґазети — то рільництво потерпить великі шкоди.

Джін Гарлов, відома фільмова зірка в Галивуді, померла від затроєння орґанізму у 26 році життя.

ЗЇЗД
УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО - КАТОЛИЦЬКОЇ МОЛОДІ
відбудеться
В ДНЯХ 11 і 12 ЛИПНЯ
В СЕНДІ ЛЕЙК, МАН.
Програма буде оголошена пізніше.

КОМІТЕТ.

"Хай хліб залишуть на Україні"

ПРО УКРАЇНСЬКУ ПРОБЛЄМУ В СССР

Від Редакції: Отмар Берсон, довголітній московський кореспондент варшавської урядової "Ґазети Польскої", мав недавно, на запрошення Інституту Національних Досвідів, реферат на тему: "Політика супроти національностей у С.С.С.Р." Подаємо зміст того цікавого відчиту:

Толерування національних форм — винищування національного змісту.

Сучасний СССР, це тільки 52 міліони Росіян на загальну цифру населення 172 міліони. Большевицька політика супроти одиноких національностей мала в перших роках усі познаки контрасту до давнішої екстермінаційної царської політики й мабуть власне вона облегшила перемогу большевизмові на революційних фронтах. Помилкою "білих" і було власне їх ультраросійське становище. Вони ("білі" Москалі) поповнили власне у відношенні до України й Кавказу цю помилку, яку тепер зробив генерал Франко супроти Катальонців і Басків. Але вже від 1921 року (перша інвазія на Грузію) через 1932 (кривава ліквідація кривавих бунтів в Україні, Кубані й на афганських територіях) большевизм почав віддалюватись від царського контрасту. Властиво большевицька політика супроти неросійських народів до 1934 року "мутатіс мутандіс" мала багато аналоґій з політикою австрійських Габсбурґів. Політика ця толерувала національні форми, винищувала національний зміст. Можна було навіть не-Москалеві командувати кепсько озброєною дивізією, але за думання по національному карано розстрілом.

Централізм ГПУ.

В СССР існувало від початку багато централізмів, а найважніший з них — централізм ГПУ. "Автономні" союзні уряди сповняли ролю маріонеток у руках керманичів поодиноких комуністичних партій. Крім габсбурських зразків большевики використовували ще й антаґонізми меншин національностей проти більших (Осетини проти Грузії). Тому власне ці менші, нижчі від Москалів культурно народи на цій політиці виграли, але народи, що своєю культурою Москалів перевищають, перейшли дійсну мартирольоґію. Реакція цих народів була розпучлива. В Україні залишилися рештки петлюризму, на Кавказі — мусаватизму, в Грузії причаїлись давніші соціял-демократи, в музулманських країнах — тюркські політичні обєднання. Усі ці політичні чинники вели послідовну, важку протибольшевицьку роботу.

В 1934 році декретом про зраду "батьківщини" зреґабілітовано в Совітах слово: батьківщина. Націоналізм державний (ленінський) заступлено націоналізмом "народнім".

"Русифікація" СССР почалася від неласки Д. Бедного, що висміяв у своїх неінтеліґентних "творах" російських "баґатерей" з "Билін" та спародіював акт хрещення Руси-України, кепкуючи з православного духовенства. Такий яскравий зворот у большевицькій політиці звернув на себе увагу цілого світу. Большевики оборонили хрещення України-Руси, мовляв, завдяки йому Україна звязалась навіки з російським народом.

Так як Бедний, скінчив теж Бухарін, нач. редактор "Ізвєстій", без сумніву найкращий російський інтелектуаліст, за те, що (бувши сам дійсним Москалем) назвав (за Ґончаровом) Москалів — народом "Обломових". Почалася хвиля нової екстермінації. Російський нарід наказали називати як перший між рівними! "Красная Звєзда", орґан військових кол, почала восхваляти Суворова, а розмірно обективні ще підручники проф. Покровського замінено найгіршою московською іловайщиною. Головний удар русифікації спрямовано на Україну, що з польського становища слід уважати за пропаґандивно-московську підбудову аж по Холмщину. У підручниках для українських дітей козацькі повстання змальовано як братерську боротьбу Українців і Москалів проти польських панів."

Найгостріший наступ поведено на мішаних українсько-московських територіях; там українських дітей насильно волочуть до московської школи.

Як же виглядає сьогодні, після тих страшних репресій Україна?

Найменші національні відрухи ліквідують там стиранням на кривавий порошок. Найбільші репресії спрямовані на освітні установи й товариства. Українська боротьба за незалежність нагадує у багатьох моментах боротьбу з царатом.

Селянські маси в Україні — політично байдужі.

Селянські маси Великої України — на думку Отмара — політично радше байдужі. Серед них зароджується справді націоналізм, але він базується головно на матеріяльно-соціяльній кривді. Колективізація і реквізиція — посилили значно потенціял націоналізму серед українського селянства.

Бувши на відкритті Дніпрельстану, ред. Отмар відізвався до строго сивого симпатичного дядька, що стояв біля ґрибуни закордонних журналістів:

"Ну, що ж, громадянине, гарно ви це все вибудували."

А старий дядько відповів:

"Хай собі електрику заберуть до Москви, а хліб залишуть в Україні.

Як би хто говорив сьогодні селянам в Україні — заявив прелеґент — про отаманів, може його висміяли б, але коли б хтось крикнув: "Не даваймося Москалям!" то його негайно вибрали б отаманом.

Другою країною сильно наростаючого націоналізму є Грузія, де наприклад у Тифлісі ніякий поліцай не схоче говорити по російськи.

Але зі зростом московсько-екстермінаційних тенденцій не закинено тези міжнародньої всесвітньої революції. Що Троцький робив необраховано, це Сталін переводить послідовно: російський націоналізм сполучено з революційним месіянізмом.

Сталін — ворог Жидів. Жиди — русифікатори на Україні та Білорусі.

Жидівська справа в СССР перебула замітну еволюцію. Жиди, що так ентузіястично витали революцію, стали тепер з інспіруючого чинника чинником виконним червоної диктатури, знаряддям революційної експанзії. Антисемітизм у СССР існує, але не на економічному підкладі, бо економічна сторона революції вдарила передовсім у Жидів. Багато з них займає високі становища, але ті не вважають себе Жидами, ґетто терпить страшенну нужду. Спроби кольонізації не вдаються дотепер, натрапляючи на націоналізми народів, до яких Жидів посилають. Сталін не любить Жидів, бо вони в більшости створили ряди лівиці. Зміна режіму загрожує Жидам — різнею. Навіть дехто вважає, що останньою дошкою ратунку для Сталіна буде різня Жидів, але такий погляд є сумнівний з огляду на те, що Жиди творять за кордоном форпости комунізму і з тим Сталін рахується.

На Великій Україні й Білорусі Жиди сповняють ролю русифікаторів (Хатаєвич-Рухімович) з таким запалом, якого часто бракує Москалям. Таку саму ролю на Кавказі виконують Вірмени.

Українські Новинки

ЩО ДІЄТЬСЯ В РАДЕХІВЩИНІ Й ЗОЛОЧІВЩИНІ

Радехівщина.

23. квітня ц. р. в ночі повстав вогонь і Кривім і в Миколаєві. У Кривім спалено 2 стирти соломи на шкоду Поляка Країнського, в Миколаєві стирту збіжжя на шкоду державця Жида. Одночасно в обох селах висипано дві могили, на яких поставлено високі 5-метрові хрести. З написів на хрестах можна було зробити висновок, що це протикольонізаційна демонтрація. Скоро зявилася поліція й арештувала кількох сільських хлопців. У слідстві хлопці почали подавати незвичайно багато імен, наслідком чого прийшли арешти в таких селах: Кривім, Середпільцях, Муканях, Опліцку, Оглядові, Нивицях, Дмитрові, Куликові, Миколаєві, Завидчі, Барилові і Щуровичах. Як кажуть місцеві громадяни, арештовано поверх 150 селянських хлопців. Влада це заперечує і кількість арештованих подає приблизно на половину меншу. Частину арештованих випустили на волю та коло 60 перевезли до Золочева, де ведуть дальше судове слідство.

Золочівщина.

В Золочеві місті й околиці Красного арештовано цілий гурт українських хлопців у звязку з відомим душегубством у Белзці. Кількість арештованих, яку подають місцеві громадяни, можна окреслити від 15 до 20. У Золочеві арештували мабуть 6 осіб, в околиці около 15. Влада подає, що всіх арештовано 9. Найбільше хвилюють місцеве українське громадянство на місці кольпортовані вістки, що душогубство в Белзці має політичне підложжя.

ЗІЗД УКРАЇНСЬКИХ МУЗЕОЛЬОҐІВ

У днях 16 і 17 травня ц. р. відбувся в Перемишлі зїзд представників українських музеїв. Програма зїзду була така:

Неділя, 16 травня: Архиєрейська Служба Божа; Відкриття зїзду; Звіти обласних музеїв; Звіт музею Стривігор у Перемишлі; Дискусія і внески. Пополудні: Відкриття вистави, присвяченої 900-літній річниці культу Пресвятої Богородиці в Україні! Доповідь д-ра І. Свєнціцького п. заг.: "Розвій українського музейництва; Відвідини музеїв греко-католицької Капітули, Духовної Семинарії, Стривігора! Спільна вечеря.

Понеділок, 17 травня: Реферати: 1. др. Я. Пастернак: Археольоґія Перемиської Землі. 2. др. І. Крипякевич: Перемиське князівство. 3. Др. В. Щурат: Малярі Перемиської Землі. 4. о. Р. Лукань ЧСВВ: Василіянські монастирі в перемиськім повіті. 5. др. Е. Гринак: Перемиські друки 1800-1837 рр. 6. проф. Б. Загайкевич: Перемиські архіви.

ЗІЗД УКРАЇНСЬКИХ ПРИРОДНИКІВ І ЛІКАРІВ

У днях 16 і 17 травня ц. р. відбувся у Львові VI. Зїзд українських природників і лікарів.

ЗА УКРАЇНСЬКУ МОВУ ПІДЧАС БРАНКИ

На день 13 травня ц. р. покликано до Янова перед бранкову комісію дванацятьох українських хлопців із Мшани. Від усіх вимагали говорити "урядовою мовою", але всі вони відповідали тільки по українськи. У висліді одного з них — Михайло Модлу з Мшани, що 18 ц. м. мав здавати матуру, предсідник комісії наказав арештувати і з місця присуджено йому 21 днів арешту й відставлено до судових арештів у Янові.

ЗІЗД УКРАЇНБАНКІВ

У понеділок, 17 травня ц. р. відбувся у Львові зїзд Українбанків у справах розбудови Центробанку в Центральну касу. української кооперації й розбудови кредитових кооператив та посилення ощадностевої акції.

ЗА ПОБИТТЯ КОМУНІСТІВ

Бережанський суд засудив Степана Безкоровайного і Василя Барана з Потока на 6 місяців вязниці та Михайла Посічника з Урманя на 5 місяців за побиття комуністів на фестині в селі Бігще.

ЗАБОРОНА "СВЯТА МОРЯ"

Освітньо-орґанізаційна секція філії Просвіти в Миколаєві н. Дн. підготовляла на день 4. травня "Свято Чорноморської Фльоти" при співучасти всіх хорів району. Та дозволу на це свято старосто не дало.

ГОРЯТЬ СЕЛА

В минулому числі подали ми за старокраєвими часописами вістки про пожежі в Настасові, повіт Тернопіль, Залучу, повіт Снятин, Добрівлянах, повіт Калуш, в Камянці-Березині, повіт Рава Руська, в Горохолині, повіт Станиславів. У тих селах були більші або менші пожежі. Та ж старокраєва преса приносить дальші вісти про пожежі в наших селах. У Лешневі, повіт Броди, вибухла пожежа і знищила кільканацять господарств із мертвим і живим інвентарем. Без даху над головою остало 20 родин.

НОВІ НАФТОВІ ДЖЕРЕЛА У КАЛУЩИНІ

У Калущині на терені громади Небилів, відкрили нові, досить багаті поклади нафти. Фірма "Піонер" законтрактовує у селян право на добування нафти на довший час.

ПОДІЇ У ПІДГАЄЧЧИНІ

Три тижні тому були в містечку Завалові, повіт Підгайці великі протижидівські заворушення. Коли поліція відвозила одного арештованого хлопця на постерунок, Жиди його тяжко побили. В цьому побитті мав теж брати участь власник жидівського млина. Від місяця ані одна українська фіра не привезла до цього млина збіжжя. А як що хтось таки везе, то на віз ускакують якісь хлопці та розпорюють мішки.

З Большевії

ПОМИНКИ НА КИЇВСЬКИХ КЛАДОВИЩАХ

Московська "Правда" з 13 травня ц. р. у статті "Церковники розперезалися", з негодуванням описує поминки по небіжчиках на київських кладовищах. Автор статті обвинувачує церковників у тому, що вони спеціяльно підготовили цей виступ віруючих. На кладовищах було багато священиків ріжних релігійних напрямків. Крім старців і жінок на кладовища прийшли й робітники з дітьми. Київські торговельні орґанізації проявили неабияку гнучкість і вивезли на кладовища охолоджуючі напитки та морожене. Видно з того, що на Україні релігійні настрої зростають дуже серіозно й вони несуть велику загрозу большевицькому пануванню.

ГРАБУЮТЬ СТАХАНОВЦІВ

В Емільчинському районі діються речі, які надзвичайно яскраво висвітлюють, як відбувається так звана добровільна здача сільсько-господарських продуктів советській державі. Коли в минулому році колгоспи не виконали в цьому районі достави льону, вирушив голова райвиконкому з цілою лавою своїх посіпак на села й почав насильно відбирати від селян їх власний льон який вони засіяли на своїх присадибних городах. Діялися підчас того сцени доволі веселі — бо товариш голова виконкому награбив у першу чергу стаханівців, які мали найбільше льону. Так, що опісля другі селяни брали стаханівців на сміх за вдячність соціялістичної держави за ревний труд для неї.

СТАЛІН ЗАБЕЗПЕЧУЄТЬСЯ ПЕРЕД ВОРОШИЛОВОМ

У Советах оповіщено орґанізаційний статут окружних военних рад в армії та фльоті. На чолі военної округи стоїть военна рада зложена з команданта округи і двох членів. Їй підлягають усі військові формації та військові установи на терені тої округи. Поставлення военної ради на чолі военної округи та узалежнення її безпосередньо від комісаря оборони належить уважати компромісом між партією й армією. Властиво це компроміс між Сталіном і Ворошиловом. Сталін узалежнив военні ради безпосередньо від Ворошилова, та забезпечився від переваги комісаріяту оборони введенням до военних рад двох членів. Нема сумніву, що ці люди будуть довірені Сталіна.

СУД НАД РИКОВОМ І БУХАРІНОМ

Англійські часописи приносять з Москви вістки, начеб суд над арештованими двома большевицькими провідниками, Риковом і Бухаріном, уже відбувся. З огляду на те, що обидва підсудні мали велику повагу серед большевиків, а Бухаріна вважали навіть якийсь час інтелектуальним наслідником по Леніні, розправа відбувалася при закритих дверях. Кажуть також, що обидва підсудні дістали кару по 8 літ тюрми. Риков захворів і його відставили до вязниці, а Бухаріна вже вислали з Москви до якоїсь іншої тюрми, але де саме, невідомо.

МІЖНАРОДНІЙ КООПЕРАТИВНИЙ КОНҐРЕС

У днях 6 до 9 вересня ц. р. відбудеться в Парижі міжнародній кооперативний Конґрес.

НАРОДНА КНИГАРНЯ
Департамент Направи Годинників
ЗА НАПРАВУ ҐАРАНТУЄМО — РОБОТУ ВИКОНУЄМО СКОРО — ОБСЛУГА ЧЕСНА
Зашліть або принесіть до нас ваш стінний чи кишенковий годинник. З приємністю обрахуємо вам кошт направи.
СПЕЦІЯЛЬНО НА ЦЕЙ МІСЯЦЬ!
Стінні й настільні годинники — направа $1.00
Будильні годинники — чищення .... .50
Почтова пересилка окремо.
NATIONAL MUSIC AND BOOK STORE
10168 - 101st Street Edmonton, Alta.

Дістаньте Більший Прибуток
Ми певні того, що реґістроване насіння збільшить збір, ґрейд і якість пшеничних врожаїв.
Сіючи реґістроване насіння ячменю й вівса канадійський фармер має також повну надію зібрати добрі жнива й одержати з фарми кращий прибуток.
Поговоріть з нашим льокальним аґентом у справі певних ґатунків насіння, які можете набути по умірковaній ціні.
SEARLE GRAIN COMPANY, LIMITED 38

Новий Здобуток

Не стоїмо на місці — **ідемо вперед!** Ідемо живо, як нарід, що живе повнею життя і хоче жити, розвиватися! Брацтво Українців Католиків Канади, Саскачеванська Секція, купило пригожий будинок в осередку міста на Бурсу.

Будинок Бурси БУК-а ім. о. Маркіяна Шашкевича лежить на розі 4 і 24 вулиці ч. 304, серед парків, у рівнім віддаленню від високих шкіл міста, у дуже догіднім, тихім, чистім і привітнім середовищі. В будинку є 17 світлиць — деякі треба відновити, дещо треба добудувати — але це у своїм будинку і для своїх потреб. Тому кожний видаток на цю ціль не страчений а радше є вкладом у набуте і побільшене майно. Коли будете в Саскатуні, зайдіть до нашої Бурси! Всім раді і служимо поміччю, якої може будете потребувати в цім місті.

Досі ми були комірники, — наймали чуже. Тепер ми нани на своїм! За наші гроші наш будинок, наше уладження і — наше виховання! Світлий почин! Бурса БУК є вишколом нових борців за краще завтра народу в Канаді! Це станиця кадрів нової інтеліґенції — нашої не лише з імени, але з діл і душі! Наше забороло, твердиня і збірник сили.

Українці католики!

Даруйте свою молоду бурсу — збирайте жертви на сплату будинку — шліть синів на виховання до бурси! Настає новий час! Настає наш побідний похід!

Всім активним, несхитним членам БУК-а слава!

Жертви на бурсу слати на адресу:

JOSEPH PRYMA
302-24th St. W., Saskatoon, Sask.

ЖІНКИ МІЛІОНЕРКИ

Найбагатшою жінкою в Америці є Берта Мертфорд, її майно вартує 200 мільйонів долярів. Ці маєтки придбав її батько як співвласник великих торговельних підприємств, після чого батько помер, залишаючи увесь спадок дочці. Другою, щодо майна є Американка Анна Смит з Ню Пост, якої чоловік був власником торговлі пабілом і вмерши лишив жінці 155 міліонів долярів. Також пані Михайлина де Брабанца, американська Еспанка, має 100 міліонів долярів, а Анна Морґан, сестра відомого банкира, має 90 міліонів долярів. Розвідка М. Філд має 40 міліонів долярів.

FEDERAL
Запрошуємо фармерів відвідувати наші елеватори й поговорити з нашими аґентами про торги збіжжя.
Federal Grain Limited
Winnipeg Calgary Fort William

King Edward Hotel
10180-101 STREET, EDMONTON, ALBERTA
ДІМ ПРИЯТЕЛЬСЬКОЇ УСЛУГИ
ГОРЯЧА ТА ЗИМНА ВОДА Й ТЕЛЄФОН У КОЖНІЙ КІМНАТІ
Едмонтонська Першорядна Кавярня
В СПОЛУЦІ З ГОТЕЛЕМ
Отворена від 6-ої рано до 2-ої в ночи.

Канадійські Новинки

Про шкільні справи

ВАЖНЕ ДЛЯ ТРОСТІСІВ І ВЧИТЕЛІВ

Зближається кінець шкільного року. Звичайно в цім час буває багато клопоту з виповідженням посад учителям. Щоб тих клопотів уникнути подаємо тут деякі інформації для тростісів і вчителів.

В Алберті, на останній сесії провінціяльного парляменту принято деякі зміни-поправки до Шкільного Акту. Одною з найважніших змін у шкільнім законі це те, що як шкільні тростіси не хотять далі тримати того самого вчителя, то мусять повідомити його про те **перед 20-им днем місяця червня** (джуна). Те повідомлення має бути **на письмі,** після форми "H", як написано в шкільнім Акті. Повідомляючи учителя про виповідження йому посади, треба зазначити, що його служба кінчиться за 30 днів не включаючи неділь і свят, (наприклад: коли повідомлення доручене вчителеві 20-го червня, то його служба кінчиться 22-го липня (джулая). В противному разі виповідження посади неважне.

Виповідження служби вчителеві є важне тоді, коли те виповідження робиться для добра шкільних дітей, а не з якихсь особистих причин.

Але коли навіть виповідження служби вчителеві дане після вимог Шк. Акту, то й тоді учитель має право віддати справу до так званого "Борд оф Референс", який може затвердити, або уневажнити виповідження служби вчителеві. Кожний учитель, що віддає справу до "Борд оф Референс", мусить зложити запоруку (депозит) в сумі $25.00.

Треба також памятати, що цим змінам підлягають усякі контракти між учителями і тростісами. Наприклад: Якщо контракт учителя кінчиться 30-го червня, 1937, а тростіси не хотять далі того вчителя, то і в цім случаю вони мусять дати йому повідомлення **перед 20-им днем місяця червня.**

*

В Саскачевані також змінено в дечому Шкільний Акт. Колись було так, що тростіси могли виповісти учителеві службу на 1-го грудня. Той параграф тепер вичеркнено і він не є вже важний. Повідомлення про виповідження служби треба доручити вчителеві на 30 днів перед 30-им днем червня, не включаючи неділь і державних свят.

Українські. шкільні тростіси — греко-католики — повинні завсіди старатись, щоб приняти учителя Українця греко-католика, якому можна б поручити й релігійне та моральне виховання дітей.

Помер сер Роберт Борден

В Оттаві помер 10-го червня сер Роберт Борден, премієр Канади в часі Великої Війни. Прожив 83 роки. Похорон відбудеться на державний кошт.

Політична карієра Бордена вкоротці така: Спершу був лібералом, пізніше перейшов до консервативного табору. Послом був обраний 1896, лідером консервативної партії став у 1900 році. Були то часи тріюмфу ліберальної партії під проводом знаменитого Лоріє, і розвалу консервативної партії. В 1911 році консервати виграли вибори і Борден став премієром. Коли вибухла війна Канада не мала армії. У вересні 1915 року сформовано канадійський корпус, коли друга дивізія, а за нею дві інші відїхали до Франції. Взагалі ціла його діяльність була спрямована тоді на війну. В 1917 році запропонував він Лоріеві коаліцію, але Лоріє відмовився, бо Борден мав у пляні примусову військову службу. По виборах 1917 року прийшло до коаліції між лібералами і консерватами без участи Лоріє. Зараз потім ухвалено примусовий військовий обовязок, що піднесло армію з 83,355 до 595,441 жовнірів. По війні Борден репрезентував Канаду на мировій конференції, де виборов для Канади рівнорядне місце в Лізі Націй.

За коаліційного уряду Бордена в часі війни відобрано часово право горожанства поселенцям з країв, котрі були в війні з антантою.

ХТО ПРАВИТЬ У ПРОВІНЦІЇ КВЕБЕК?

Такий запит поставив Чарлс Бирбридж над своєю кореспонденцією, яка появилася у вінніпегській "Фрі Пресс" з 29-го травня. Він пише:

"Хочу поінформувати, що в останніх часах можна завважати постепенний вихід з диктаторської провінції Квебек англійських фірм, що переносяться до Онтерія. Навіть декотрі департаменти сіпіярської компанії перенеслися з Монтреалу до Торонта. Також хочу запитати, хто дійсно є головою уряду в провінції Квебек? Чи є ним Морис Дюплесі — премієр, чи кардинал Вилнев? Той другий постійно уділяє порад премієрові. Мушу отверто сказати, що свобода слова в Квебеку не існує і що в самій річи Церква править цілою провінцією."

Той Бирбридж дістав недавно відзначення від короля Юрія VI. і признання від інших членів королівської родини, а також від кентерберійського (англіканського) архиєпископа і ген. ґубернатора за оду, яку написав з нагоди коронації.

ЗАПОВІДАЄТЬСЯ НОВИЙ СКАНДАЛ В АЛБЕРТІ

Уряд заплатив поверх $10,000 за милю дороги. — посли домагаються слідства.

Група послів із партії "Сошял Кредит" буде домагатися слідства в справі будови доріг з Едмонтону до Ледук, з Ледук до Мілет і з Мілет до Ветасківін. Ці дороги будував албертійський уряд у 1936 році.

Рахунки Департаменту Публичних Робіт виявили, що 15.55 міль дороги з Едмонтону до Ледук коштували $172,254 або $10,472.85 за милю. Дорога з Ледук до Мілет (10.24 миль) коштувала $99,085.00 або $9,676.36 за милю, а дорога з Мілет до Ветасківін коштувала $2,573.00 (миль не подано). Всі кошта будови були $276,914.00.

Виявилось, що за 9 місяців уряд виплатив контракторам $114,530, а то: поверх $56,000 за винайм машинерії, поверх $18,000, за винайм коней і поверх $33,000 за те, що ті контрактори годували робітників. За свій труд контрактори дістали $2,406 платні.

За вивіз землі теперішній уряд платив по 33 центи від кубічного ярда. (В попередніх роках за вивіз землі уряд платив по 12 і 14 центів від кубічного ярда).

Зізнання авдиторів виказує, що частина дороги з Едмонтону до Ветасківін не була офіціяльно змірена й тому годі подати докладно який був кошт будови одної милі.

Якщо дійсно буде парляментарне слідство над коштами будови, то в тім слідстві виявиться докладно на що пішли державні гроші.

ЯЗВА МЕДВЕДІВ

Значне число медведів появилося в полуднево-західнім Саскачевані, викликуючи переполох серед фармерів близько лісів. У Каррот Ривер медвідь увійшов через отворені двері до дому фармера і позїдав усі харчі в коморі. Загостив також другої ночі, але фармер його застрілив.

МОРОЗ ПОШКОДИВ ЗАСІВАМ У САСКАЧЕВАНІ

Минулого вівтірка мороз ушкодив пізні засіви і ярину в декотрих саскачеванських дистриктах. Найнижчу температуру мав Кемсак, 24 степені. В середущій Манітобі впала температура до 30 степенів. В Алберті також бувають холодні ночі, та шкоди в засівах і ярині ще не занотовано.

КОРІНЦІ ПШЕНИЧНОГО СТЕБЛА МАЮТЬ 319 МИЛЬ ДОВЖИНИ

Українець агроном, Т. К. Павличенко, який працює в саскачеванськім університеті, змірив і обчислив, що один кущик пшеничних стебелин має округло 1,000 головних і сотки побічних корінців, які разом зложені дали б нитку довжини 319 миль.

З того видно, скільки земля мусить достарчити поживи на виплекання одного куща пшеничних колосків.

Стан весняної пшениці в Канаді оцінює домініяльне статистичне бюро на 85 процент нормального стану засівів.

Води ріки Мекензі заляли Аклавик, на березі Ледового Океану.

375,000 штук худоби в 100 посушних муніципалах в полудневім Саскачевані загрожені браком паші внаслідок посухи. Новий клопіт для уряду, старий для фармерів.

На місце ґен. Молі, що розбився з літаком на баскійськім фронті, назначений командантом армії ґен. Давіля.

На Господарські Теми

М. Стахурський, ветеринарний лікар.

Наука про ліки

КОЛЬКИ

Кольками називаємо біль жолудка зі своєрідними явищами: неспокою, валяння по землі, пріння. Приключаються найчастіше у коней.

Болі колькові, що наступають при хоробах нирок, мочевого міхура (задержанню мочі), охваченню — називаємо колькою фальшивою або сповидною.

Тяжкі наслідки кольки в коней мають свою причину в будові ковтанки й жолудка, що противиться скорому виходові ґазів і блюванню. Є такі роди кольок:

а) Колька переїдження, коли кінь переїсться тяжкостравним обороком, як: ячменем, горохом, житом, або коли зїсть ці корми після довшого голоду. Найчастіше кольки бувають тоді, коли коня силується до тяжкої праці негайно по їді.

б) Колька з вітрів (зодми) від обороку зганяючого н. пр. зеленої конюшини, буйної трави, або затухлого сіна, зокрема по напоєнню.

в) Колька з запорів при поживанню великої кількости полови, гороховиння, гречанки, від чого нагромаджуються в кишках великі маси сухого залягаючого калу.

г) Колька хробачна, спричинена глистами, які нераз скублені зупиняють перехід мязки кормової у дальші частини шляху кормлення.

д) Колька з затроєння зі спожиття ростин трійливих, сплісніло̆го сіна, згонин, недоварених гнилих бараболь, гичок бараболяних і зелених барабольок (верхніх овочів бульби).

е) Колька з простуди (ревматична) напоєння водою зпід леду, прокормлення кормою змерзлою, вкритою інеєм; коли придержувати коня зігрітого в холодній стайні або полишити його в такому стані на зимні, вітрі, перед склепом тощо.

Познаки. У всіх кольках зводяться познаки менше-більше до слідуючих: неспокій. Кінь переступає з ноги на ногу, гребе, оглядається на живіт, махає хвостом, лягає то встає. При більших болях валяється по землі й старається перевернутись, в чім шукає мабуть полекші. Часто явища ці на короткий час зникають, щоб виступити знову з тим більшою силою. Звичайно як заплутання (комплікація) прилучується запір мочі, при сильнім наманню на випорожнення.

При кольці з переїдження і кольці вітровій живіт зігнаний а при прислуху вичувається дзвінкі воркотіння. При цих дуже болісних кольках кінь пріє, сідає на задні ноги, іржe. Холодний піт при замітно холодних ногах є познакою дуже грізною.

Колька триває звичайно 1 до 2 дні. В легких випадках проминає вона самостійно, а хорий кінь починає знов їсти. В тяжких випадках приходить запалення кишок, очеревної, заплутання кишок; тріснення жолудка, що веде — самозрозуміло — до загибелі.

Порада. Лічення дає успіх лиш при скорій і енергійній помочі. Якщо ми непевні в розпізнанню, найкраще спровадити ветеринарного лікаря для вколу пілокарпіни, осеріни або ареколіни, виціджения мочі руркою (катетером) або рукою. Якщо відома причина — рятувати самому.

При усіх кольках приміняється передовсім розтирання боків і підживіття соломяними віхтями по накропленню терпентиною або спіртом мурашиним, камфоровим, гірчичним, оковитою або денатуратом до палення (робінґ алкогол). Коли кінь розігріється, накрити його теплим коцом, але так, щоб коц закрив черево (треба коц перепоясати). Тоді коня переганяти і не дозволити йому лягти.

Хорого коня примістити в просторім місці, подати подостатком підстілки, щоб кінь, коли вже й ляже, качаючись не оббивав боків. Примінити як слід зимну лявативу, забілену милом, з придатком дещо соли. Повторювати її що пів години на переміну з натиранням. Така ляватива не лиш виполіскує кал з кишок, але також подразнює кишки до ділання й видалювання калу з дальших частин. При запорах коней є середник прочищуючий, найкраще алой (50 ґр), розпущений у кварті напару ромену з мяткою перечною (по рівним частям) і склянкою льняного олію. Або: три четвертини до один фунт ґлявберської соли розпущеної в кварті води, до якої — при сильних болях — додати склянку оковитки або гараку з ложкою спорошкованого перцю. Нараз задати. При одночасному задержанню мочі: відвар горицвіту (адоніс верналіс), або здорового коріння й гичок петрушки. Виганяють моч: яловець, диня, гарбуз, береза, лопух, базник, фасоля, скрипій, кріп.

У деяких коней колька має нахил повороту. Для тревалого вилічення подавати по жмені три рази денно з поживою штучну сіль карловарську (1 фунт) змішану з квартою змеленого на порошок насіння лену, ялівцю і кміну по рівним частям.

Кольки у худоби й овець перебігом подібні однак не виявляють так замітних познак. Лічення подібне як у коней.

У свиней при кольці задати до середини повильце з гіркої соли (50 гр.), із льняним олієм або з напаром ромену. В тяжких запорах кальомелю (1 до 4 крами) в повильци. До лявативи додати відвару тютюну або ґліцерини. Хорі на кольки свині добре розтирати а по натертю накрити.

Як пожива по перебутій кольці у всіх домашніх звірят легостравні корми.

ТИМОТКА ЯК СІНО

Тимотка та інші роди трав містять у собі такий великий відсоток поживного корму для молочних коров у степових провінціях, що вказаним є для кожного фармера старатися найти спосіб приготовляти з неї сіно, що має велику вартість. Досвіди переведені до досвідчальних доміняльних станицях виказали, що тимотка, яку скоситься, заки зацвіте, не тільки багатша є у відсоток протеїни, але також значно більше містить у собі протеїни на однім акрі, як тимотка, яку скоситься по тім, як перецвіте. Сіно з тимотки яку скошено при кінці червня, та подано коровам як старанно приготоване сіно, була 62 відсотків стравніша, як тимотка скошена при кінці липня, яка була лиш 47 відсотків стравна. Трава скошена при кінці червня була 50 відсотків багатша змістом у стравну протеїну, як сіно, яке зроблено було з трави, скошеної при кінці липня.

Вчасне кошення не є тільки одинокою річчю, яку фармер може зробити, щоб поліпшити вартість корму зі свого сіна. Для удержання високого рівня урожайности сіножати треба її щорічно гноїти навозами, а передовсім треба їх гноїти такими навозовими середниками, які є багаті в азот, бо вони значно збільшують кількість протеїни у траві, з якої робиться сіно.

ДОГЛЯД ВОЛОССЯ

При догляді волосся є вказаним, по вимиттю його (а особливо тоді, коли хто має дуже сухе волосся) натерти голову кількома каплями чистої свіжої оливи з оливок. Через те волосся стає мягке й не так легко рветься. Не добре є одначе зачасто змивати собі голову. Одначе й це залежить від певних обставин. Ті, що мають дуже масне волосся, потребують частіше його мити; також ті, що працюють у поросі, потребують часто змивати голову, одначе частіше як раз на тиждень не треба мити голову. Вистарчить уповні також змивати голову й волосся що два тижні.

ЯК ОБХОДИТИСЯ З ЖЕРЕБНОЮ КОБИЛОЮ

У клячі з правила можна далеко скорше й легше як в інших домашніх звірят пізнати, коли вона ожеребиться. Це наступає правильно в 340 днів по паруванню. В часі останніх місяців жеребности не треба робучої клячі дуже жалувати й над нею бідкатися, але треба її цілком безпечно вживати до виконування не занадто тяжких робіт. Треба лиш уважати, щоб дишель не ударяв її в боки, щоб не віздажати з гори з великим розмахом, або щоб нагло її не задержувати! Також треба держати від неї здалека всякий зіпсутий, гнилий та змерзлий корм. На 14 днів до ожереблення треба примістити клячу у теплій обгородженій переділці у стайні, та зняти підкови. В тій переділці, де стоїть кляча, треба поусувати всі гострі канти або цвяхи; вона мусить мати подостатком часу, щоб призвичаїтись до нового окруження. Також не допускати, щоб на неї падало заярке світло й притьмити його занавісами. Підстілка мусить бути короткорізана або треба довкола клячі насипати полови, щоб лоша при вставанню не замотувалося в підстілку. Коли полові частини починають набренювати а на небренілім вимі покажуться смолисті каплини, то це є певною ознакою, що на ожереблення не треба довго чекати й тому з клячею не треба пускатися в дальшу дорогу. У стайні треба тепер уночі тримати засвічену ліхтарню, а також тримати на поготівлі чистий ніж, ножиці і сильну нитку до перевязання пупцевого шнурка; розуміється, що всі ті річи треба тримати в дезінфекційнім плині. Також треба мати ще на кожний випадок пару чистих мягких посторонків, для витягування лошати при тяжких породах а також солодку оливу для намащування рук і помічничих знарядів, як зайде потреба їх уживати. Також мусить бути під рукою дезінфекційний середник, найліпше карболь.

Ті знаряди треба вживати лиш у конечній потребі. Клячі, що мали подостатком руху й не були випіжнені, ожереблюються без ніякої помочі.

ЗЛИЙ СТАН ЗАСІВІВ В ЕВРОПІ

Стан озимини в цілій Европі злий.

У Німеччині та Франції внаслідок довготривалих морозів без снігу та лихої погоди розвій озимини спізнився, а частину озимини треба було заорати.

У Советах не виконали та не поспіли із весняними засівами так, що з кінцем березня ц. р. було на 3.87 мільйонів гектарів менше обсіяно як торік. Особливо лихий стан засівів у чорноморській та озівській округах.

Тільки в Італії та Балканських державах стан засівів добрий і там сподіються гарних жнив.

СИЛА І СВІТЛО
ЗА МАЛИЙ КОШТ
Джансона Chore-Horse витворює електричну струю і силу для сільських господарств. На нього можете всеціло покладати, що достарчить вам усієї потрібної в господарстві сили. Коштує лиш $69.50, а дасть вам таку услугу й вигоду, про яку Ви давно лиш мріяли.
- Електрична струя для освітлення хати і стайні.
- Для радія й для ожилювання батерій.
- Дає силу для багатьох ручних машин.
- Для тягнення води при помочі тиснення.

По інформації пишіть до цього часопису або пишіть просто до фірми по літературу й ціни.
JOHNSON MOTORS
530 Monaghan Rd. Peterboro, Canada
"Точно збудовані продукти."

Найбільший Український Склад Славних Австрійських Кіс, Марки „Боже Помагай"

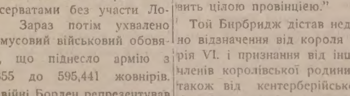

СПЕЦІЯЛЬНО КУТІ З НАЙЛІПШОЇ СТИРІЙСЬКОЇ СТАЛІ, В ОЛИВІ ГАРТОВАНІ, ТОНКЕ ПОЛОТНО І СИЛЬНІ В КАРКУ
Коса "Боже помагай" — 28 або 30 цалів довга $1.85
Коса "Боже помагай" — 32 цалі довга $2.00
Старокраєвий молоток 75c. Бабка 60c. Наперсток 45c.
Старокраєвий серп з зубками 65c. Сапи $1.50
Пересилку оплачуємо самі.
Сторникам і агентам даємо добрий опуст.
Продаємо тільки за готівку. Без задатку на COD не висилаємо.
Замовлення з грішми посилайте до:
UKRAINSKA TORHOWLA
806 MAIN ST. WINNIPEG, MAN.
В. БІЛЕНЬКИЙ, управитель.

ГОДУЙТЕ СВІЙ ДРІБ
Мішаними Кормами
MASH
GILLESPIE
ДЛЯ СКОРОГО ЇХ РОСТУ
На продаж у всіх льокальних продавців і в сільських елеваторах Gillespie Grain Co.

ALBERTA TANNERY
6125-129 Ave., North Edmonton, Alta.
Приміщена на Стокярд дорозі при Форт Трейл.
Гарбарі ременю на упряж і лейси, сировець і ровбів. Найнижчі ціни. Український Управитель.
Пишіть по цінник.

ДІСТАНЕТЕ ВДОВОЛЯЮЧУ ЦІНУ КОЛИ
ЗАШЛЕТЕ СВОЮ СМЕТАНУ ДО
Edmonton City Dairy Ltd.
"СТАРА ГІДНА ДОВІРЯ ФІРМА"
Фабриканти молочних продуктів:
МАСЛА МАРКИ СИТІ ДЕЙРІ
МОРОЖЕНОГО МАРКИ ВЕЛВЕТ

УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ
одинокий український католицький тижневик у Канаді.
Видає кожного вівтірка Видавнича Спілка "Українські Вісти"
10012-109 Стріт Едмонтон, Алберта.
Річна передплата $2.00
До Злучених Держав 2.50
За оголошення не відповідаємо.

UKRAINIAN NEWS
Published Every Tuesday
by the
Ukrainian News Publishers, Limited
at 10012 - 109 Street
Edmonton, Alberta, Canada.
Subscription in Canada per year $2.00
in the United States, per year ... 2.50

Вівторок, дня 15. червня, 1937.

Чергове гидке московське видовище

Заледви минуло чотири місяці від процесу Радека, Пятакова, Серебрякова і Сокольнікова й компанії, і ось ми знову свідками понурого видовища, яке цими днями відбулося в Москві.

Цим разом відбувся процес військовий, в якому "за зраду держави і шпіонажу" судили найвищу советську генераліцію. На лаві обжалованих засіли один маршал і сім високих генералів. Другий маршал волів сам собі післати кулю в лоб напередодні процесу, щоб не засмакувати Сталінської.

Все відбулося згідно з обрядом, що здавна обовязує на Сталінськім дворі. Підсудні "призналися" до закидуваних їм злочинів шпіонажі в користь "сусідньої ворожої держави", під якою на основі натяків советської преси треба розуміти Німеччину. Чи каялися, ще не відомо.

Фінал відомий з телеграм. Усіх вісьмох генералів засуджено на розстріл, без права відклику до Сталінської ласки.

Як попередні московські процеси, так і цей — є щось таке небувале, таке несамовите, що кров стинається в жилах із жаху, що скіра здрігається на вид отого гнізда гадюк, що самі себе пожирають. Це вже дійсно виходить поза межі всякої людської етики й моралі. Це вже не політична боротьба, нехай і кровава боротьба, політичних противників. Це якась несамовита розправа, якась дінтойра професійних грабіжників, злодіїв і бандитів, що судяться в сутінках якогось свого злодійського, ґенгстерського кодексу. І де запорука, що завтра друга шайка большевицьких бандитів і лотрів не буде судити сьогоднішніх "прокураторів" і "суддів" зі Сталіном, Кагановичем, Ворошиловим і іншими сьогоднішніми достойниками на чолі й буде їм закидати те саме, що сьогодні вони закидають своїм жертвам.

І це найстрашніше з усього, бо виходить, що це "советське атечество" це якась страшна джунґля, де сильніший драпіжник може в одну мить пожертви, знищити всяку намічену жертву. А жертви ці виловлює Сталін, найголовніший різник що сховався як звичайно в тінь, ніде в невиданий досі спосіб.

Тільки уявити собі, що маршал Тухачевський і прочі ґенерали, це не якісь нижчі офіцери, а передові команданти советської армії. Їм була доручена мілітарна оборона держави. Їм були доступні всі мілітарні секрети червоної армії, її озброєння і стратеґічні пляни. І нараз зачудований світ дізнається, що вони стояли на послугах чужої держави, що військові тайни вони видали ворожій державі.

Що це означає? Або вони — військові лідери СССР — є шпигуни, диверсанти, зрадники батьківщини, що за марний гріш помагають ворогові "розчленувати СССР, скинути владу советів, відбудувати капіталізм і панування буржуазії," — говорячи стилем московської "Правди", — або все те є гидкий обман і тільки претекст до самовирізування. Коли перше правдиве, то кому ще можна вірити в Советах? Ким властиво є тоді большевики і чим є большевики, як не одною великою кльоакою зради своєї власної справи? Чи може тоді остоятися советська імперія і чи при найближчім зударі з чужою силою не поможе її розбити власне її населення?

А коли неправда, що обжаловані і засуджені ґенерали були зрадники і шпіони, то що тоді?

Тоді це означає, що Сталін іде раз вибраним шляхом із впертістю азійського буйвола. Все, що хоч трохи перешкоджувало б його сатанічно-божевільним замірам — нищить безмилосердно по-дорозі. Грізна для нього критика, тому безпощадно усуває зі шляху стару большевицько гвардію. Страшна для нього армія, тому вирізує її командантів і заступає їх новими, щоб опісля те саме з ними зробити. І це причина військового процесу. Вирізуючи менших Сталін постепенно ізолює голову армії Ворошилова, щоб з ним розправитися наостанку.

Коли Тухачевський і інші ґенерали, коли Ягода й Постишев, всі найближчі співробітники Сталіна стали ненадійні, чи й "зрадники" держави, то це вказує на розклад цілого апарату. Це підтверджує, що "троцкісти" не одиниці в комуністичній партії, яких можна арештувати й розстрілювати, але що ціла партія ненадійна для Сталіна. Надужиття, хабарництва, самоволя і злодійство у всіх ділянках СССР, про які повідомляє сама советська преса, свідчать про те, що цілий партійний і державний апарат так розклався, що нема ні сили ні способу його вилікувати. При допомозі терору Сталін збудував апарат, який тепер сам себе винищує, бо ніхто нікому не вірить, ніхто не знає, хто є "льояльний" а хто зрадник. Ось чому летять із своїх високих постів Яґоди, Постишеви, Тухачевські. І вони не останні. А ошелешений советський обиватель кліпає зі здивування очима, бажаючи в душі, щоб ця вся большевицька голота вже раз дощенту перерізалась.

Гидко і страшно стає, коли подумати, що в нашому суспільстві є ще такі люди, що мають ще якінебудь ілюзії відносно того, що уявляють собою большевики, що вірять їхнім гарним словам, що покладають надії на московських "спасителів". Хіба вже не ясно кожному, хто вміє глядіти отвертими очима, хто вміє самостійно думати, що большевизм, це понура большевицька джунґля, де безкарно полюють на свої жертви криваві большевицькі бестії на основі прав, які самі собі створили?

Трагедія Басків

В гористій прибережній країні Басків у північній Еспанії жорстока братовбивча війна сіє руїну і знищення. Горять села і міста, пропадають раз на завжди здобутки культури. Маленький войовничий нарід з' подиву гідною хоробрістю боронить своїх прав, у боротьбі за свої "сакросантос фуерос" (самоуправа Басків) не завагався приняти підступну поміч червоної Еспанії й анархістів. Повстанці вже проломили завзятий опір Басків і йдуть у глибину їх краю.

Плодовита земля, лагідний поміркований клімат, підземні багацтва (передовсім залізна руда), багато сіл і хуторів (край Басків — найгустіше заселена частина Еспанії), кожна оселя прилягає майже до другої, добре утримані дороги, заможні й горді селяни (ніколи не були кріпаками), переважає елемент хліборобський, нарід рухливий і підприємчивий, інтеліґентний та роботящий, відзначається загально відомою культурою, любою до науки, культом рідного краю та високим рівнем загальної освіти — такі є Баски й такий їх край. Небагато їх, усього 800 тисяч, з того четвертина належить до Франції. Але своєю питомою вагою вони є передовим народом в Еспанії, ведуть перед так під загально - культурним як і господарським оглядом. Побіч хліборобства, городництва та риболовства розвинулася високо торговля і тяжка індустрія. Завдяки природним багацтвам Баски мають провід в індустрії цілої Еспанії. Тут зосереджена еспанська тяжка промисловість, фабрики муніції, державні кораблі та доки. Тут дуже поширений дрібний сільсько - господарський промисл. Пристань Більбао (столиця Басків) суперничає з Барсельоною, аби бути головною пристаню Еспанії.

Баски — найстарший нарід в Европі, щонайменше 5,000 літ живуть вони на іберійським півострові. Докладні вістки про них залишили Фенікійці, що 1,200 літ перед Христом відкрили Піренейський півострів. Після другої Пунійської війни завоювали цей півострів Римляни. Але непереможні римські леґіони вперше мусіли капітулювати перед Басками, Рим признав їх автономію; Римляни, прийшовши сюди вперше, були здивовані подібністю суспільного ладу Басків до громадського устрою римського, "тут їм (Римлянам) не довелося нічого змінювати, бо тут вони знайшли немов себе самих". Після занепаду римської імперії країна Басків була майже тисячу літ незалежна, від усіх наїздників (від Готів, Арабів, Франків) змогли Баски оборонитись. В середньовіччю (около 1300 р.) вони добровільно приняли зверхність кастильської династії, яка згодом обєднала всю Еспанію під своєю владою.

Серед ніякого іншого народу в Европі культ рідної землі, культ предків, могил, цвинтарів, культ ідеї батьківщини не ділає з такою переможною стихійною силою, як у Басків. Дух патріотизму, дух землі охоронив Басків на протязі тисячеліть перед винародовленням і розєднанням. Мимо поділів державними кордонами зберегли вони духову єдність між собою. В жаднім іншім краю почуття роду й свідомість родової тяглости не збереглась у такій великій мірі, як у Басків. Один дослідник стрічав там родину, що документально веде свій рід від 915 року. Хто вони, звідки й коли прийшли до Піренеїв — цього ні вони ні ніхто інший не знає. Їх походження і їх мова належить до таємниць історії і фільольогії. Є навіть такі теорії, що вважають їх нащадками мешканців загадкової Атлянтиди.

Катальонія й Баскія — два бігуни Еспанії, один протилежний другому під кожним оглядом. Катальонія від найдавніших часів під впливом римської культури, Баски зберегли свою повну духову й культурну своєрідність. Катальонія змодернізована, залита здобутками европейської цивілізації, замериканізована, "іде з духом часу". Баски свідомо не йдуть "з духом часу", живуть минувшиною, традицією, духом своєї землі. Коли Катальонія змагає до автономії внаслідок еволюції до щораз то більшої національної і політичної свідомости, то Баски домагаються самоуправи внаслідок живої традиції. Ота традиція є джерелом їхньої національної й політичної свідомости, на її основах виросло в XIX столітті відродження Басків, що один з перших проявів його був "Конгрес баскійської традиції".

За малими вимками всі еспанські королі шанували культурні й політичні традиції Басків та присягали не нарушувати їх самоуправи. Згідно з традицією еспанський король був для них тільки "домінус Васконіе", (господар Баскії), бо в своїй минувшині вони мали тільки свого "господаря", якого вибирали зпоміж себе баскійські шляхтичі. Пять століть доримували еспанські монархи слово дане Баскам, коли вони приймали зверхність кастильської династії, і респектували їх незалежність. Щойно в 1833 р. зломили це слово; потім 1876 року скасовано всі права Басків і почалася політика винародовлювання Басків усюди відомими засобами: край Басків кольонізовано Еспанцями, інтеліґенцію висилано в глибину Еспанії а до Басків насилано еспанську, надавано священиків Еспанців, мову й культуру Басків напятновано як щось нижче, мужицьке.

З вибухом національної революції ген. Франка починаеться нова трагедія Басків. Надії на покращання долі малого народу показались неоправдані, бо ген. Франко, як і всі модерні диктатори, заявився за основною нівеляцією всіх племінних окремішностей і за цілковитим централізмом, проти якого завжди боролися Баски. Теж попередній республиканський уряд зовсім не сприяв автономним домаганням Басків, бо їх консерватизм, палкий патріотизм, та монархічний світогляд були для мадридських республиканських соціялістів дуже несимпатичними.

Аж уряд соціялістів червоної Еспанії, зогрожений національним повстанням, почав робити Баскам натяки на федеративну перебудову Еспанії та обіцяв їм повну автономію. Спокуса давніх вольностей і "сакросантос фуерос" поділала: дві провінції Басків —Ґіпузкоя і Біская — стали по стороні червоних. Третя — Аваля і мовно з Басками посвоячена Наварра перейшли на бік ген. Франка. І так колишні карлісти (прихильники Дон Карльоса, леґітимного претендента до еспанського престолу), бо їх гаслом було "Бог, батьківщина, король" воюють по противних сторонах того самого фронту, одні проти червоних в обороні Бога і релігії, другі проти ген.Франка в обороні батьківщини і свободи. а одні і другі боряться з такою самою хоробрістю й відвагою, з якою їх предки воювали проти римських леґіонів і проти Роляндa в ронсевальськім провалі.

Що сказав би великий Іґнатій Льойоля, котрий охоронив західню Церкву перед небезпекою протестантизму й реформації, коли б устав з гробу й побачив, як його земляки, найревніші католики в Еспанії, йдуть на фронті рамя об рамя з червоними й анархістами? Осудив би найбільш пламенно й назвав би короткозорими. Баски відповіли б йому з певністю, що ген. Франко назвав усякий реґіоналізм, отже і їх свободу таким самим ворогом як і большевизм. Таке становище провідника національного повстання свідчить не тільки про його шовіністичну ексклюзивність, яка в боротьбі з таким ворогом, як большевизм, є все підозрілим союзником, але ще більше про його короткозорість. Ота політична короткозорість зродила найновішу трагедію цього малого, але найстаршого в Европі народу, трагедію як неминучий вислід того, що й в таборі Басків ні в таборі національної р е з о л ю ц і ї нема справнього державного мужа великого формату.

(В "Меті".)

Хочуть погодити Еспанців

Уряди Англії і Франції поновили заходи для завішення зброї на еспанських побоевищах та помирення воюючих сторін. Тому вислали своїх представників до національного уряду ґенерала Франка й до червоної Валенсії. Крім того Англійці вислали проект перемиря в Еспанії до розгляду італійському й німецькому урядові.

Ґенерал Франко відповів уже, що не бажає ніяких посередників і не припинить боротьби, поки зовсім не розібє червоних, а хто на території його уряду буде говорити про перемиря, того каратиме за державну зраду. Також новий червоний уряд у Валенсії ніби то не годиться на перемиря, поки не побідить повстанців. Заворушився і лондонський комітет про невмішування і прискорив виготовлення пляну про поворот чужинців-добровольців з еспанського фронту у свояси. Ґенерал Франко, який, видно, певний перемоги згодився на поворот добровольців, але червоний уряд не годиться. Червоні, які воюють головно чужинецькою збраниною, щораз більше слабнуть і їх програна стає щораз більш наглядна.

Національні війська мають 2/3 Еспанії, мають хліборобську частину краю, червоні — промислову. Брак хліба й інших споживчих продуктів дошкулює червоним щораз більше. До того розїдає їх внутрішня анархія і бунти анархістів, які на араґонськім фронті вже замінили окопи на мітінґові площі й дискутують на тему: "воювати чи йти домів?"

ПОЛІТИЧНА ПОРАЗКА МОСКВИ В ХІНАХ

(Офінор). Московська преса дуже занепокоєна англьо-японськими нарадами в справі поділу Хін на сфери впливу дотичних держав. "Правда" з 10 травня пише в цій справі: "Англо-японські переговори ведуться на тему фактичного нового поділу Хін. Японія вимагає від Лондону визнання північних Хін японською сферою впливів і обіцяє за те припинити свою експанзію в центральних та південних Хінах, де англійські інтереси особливо значні. Англо-японські переговори дотикають інтереси не самих лише Хін. Полишаючи Японії північні Хіни Лондон фактично спонукує Токіо до великих воєнних аванґур на кордонах Совітського Союзу і Монгольської Народньої Республики. В цім полягає таємний зміст нових маневрів Лондону і Токія. Найближча будуччина покаже, до яких результатів допровадять англо - японські переговори в хінських справах, і як далеко зайдуть Лондон і Токіо. А порозуміння між Англією й Японією на Далекім Сході для Москви тим більш болюче, що воно відбувається при участи не лиш Америки, а й Франції, які мають перебрати на себе уділення значної частини позички для відбудови Хін. З цеї акції Москву зовсім виключено очевидно на жадання Японії так само, як московський уряд виключено з майбутнього порозуміння великих держав Европи на жадання Німеччини та Італії. Ізоляція Московщини зростає як на Заході так і на Далекому Сході.

ПОЛЬЩА РОБИТЬ ПЕРЕДВОЄННІ ПРИГОТУВАННЯ В ГАЛИЧИНІ

Тернопільський воєвода проголосив, що вїзд на терен прикордонної полоси тернопільського воєвідства без окремого дозволу заборонений.

Повітові старости відповідних повітів мусять потвердити засвідчення тотожности, які дають право перебувати на згаданій території без окремих дозволів. Скорочений мельдунковий речинець та обмеження нічного руху обовязують на терені цілої прикордонної полоси тернопільського воєвідства.

Кожного хто не буде придержуватись цих приписів, будуть карати на підставі розпорядку про кордони держави. Ці розпорядки ввійшли з життя з днем 15 травня й обовязують до 31 грудня 1938.

ЗАСУДИЛИ ЗА ХАБАРІ СУДДЮ І ПРОКУРАТОРА

В люблинськім суді в Польщі закінчилася розправа проти польського судді Ґонсьоровського, що довгі роки побирав від людей хабарі й за те увільнював їх від кари. Разом з ним судили також прокуратора Соколовського, з яким цей суддя ділився хабарями, і Жида Берґмана, що був у цьому посередником. Першого засудили на 8 місяців, другого на 4 і пів року, а Берґмана на 7 і пів року вязниці.

МУСОЛІНІ МАЄ НОВУ ЗБРОЮ НА ВІЙНУ

Німецький воєнний міністр полевий маршал Вернер фон Бломберґ прилетів до Риму де зустрів короля Віктора Емануеля й диктатора Мусолінія.

Мусоліні показав йому новий воздушний налет італійської летунської армади, а також силу нової зброї, а саме нового кулемета, що стріляє дуже точно, й могутньої підводної бомби, що розсаджує кораблі.

Потім Мусоліні сам возив Бломберґа своїм літаком і показував йому як поступила розбудова краю за його влади, розмовляючи з гостем по німецьки.

ПОМЕРЛА ДОМІНІКА ОГІЄНКО

Дня 19-го травня у Варшаві померла по довгих і тяжких терпіннях Домініка Огієнко, дружина відомого професора мовознавця, д-ра Івана Огієнка.

РЕВОЛЮЦІЙНІ НАСТРОЇ В ЧЕРВОНОМУ ЗАПІЛЛІ В ЕСПАНІЇ

Глухі вісти з червоної Еспанії потверджують лише передбачування, що т. зв. "людовий фронт" провалився. Ситуація в Катальонії дуже грізна. У Валенсії теж. Створення т. зв. поміркованого уряду й відштовхнення від влади профсоюзів і анархістичних синдикатів загострило лиш внутрішні тертя. В Катальонії зовсім не здавлено ще револьти анархістів. У червоній Еспанії збунтувалися навіть деякі військові частини. В запіллі шириться невдоволення серед селянських мас, що їх червоний уряд на взір СССР насильно колективізує.

ПЯТЬ МІЛІОНІВ КАТОРЖАН У ЧЕРВОНОМУ РАЮ

Згідно з урядовим большевицьким звідомленням у СССР є тепер 22 великі концентраційні табори ("концлагери"), у яких ГПУ жорстоко мучить пять міліонів людей. Менших каторг є багато більше. 11 таборів є в Европейській Росії на північ від Ленінграду. Крім Соловок, важніші табори це Біломорський, Північний, Волховський, Свирський і т. д. На Сибірі є теж 11 таборів. Нещасні вязні масово вмирають при тяжких роботах з холоду, голоду, недуг і від нелюдських знущань чекістів, між якими є багато жидів, звичайно на командних становищах.

НОВІТНІЙ ПОТОП

Воєвідство Келецьке в Польщі навістила страшна катастрофа від зудару двох хмар. Потоки дощевих вод створили таку нагальну повінь, що не було мови про який небудь ратунок. В кілька хвилин по зударі хмар води прибуло на кілька метрів. Положення було тим грізніше, що підчас зливи били перуни без перерви. Багато домів опинилися з коминами під водою. Населення схоронилося на дахах домів і будинків і чекало на поміч серед нічної темряви і серед бючих перунів, шаліючої бурі, зливи та ґраду величини волоського горіха, а міцями курячого яйця. Нараховують 10 міліонів шкоди. Згинули десятки людей.

ВЖЕ Є ПЕВНИЙ ЛІК НА ДІТОЧИЙ ПАРАЛІЖ

На лікарськім зїзді в Атлентик Сити у Злучених Державах мав доклад д-р Роденав із славної рочестерської клініки про лік на діточий параліж. Ученим вдалося викрити бактерії тої страшної недуги і випробувати щепленку на заражених малпах і хорих людях. У всіх випадках лік показався помічний. Досліди виказали, що заразні (бактерії) діточого паралïжу засвоюються через молоко і воду. В Шикаґу, де хорувало 700 осіб, знайдено бактерії в воді; коли воду застрикнено звірятам, дістали недугу паралïжу.

Лікарі висловили думку, що діточий параліж і запалення мозку спричинює той сам заразень.

Посилка щепленки вже надійшла до Вінніпеґу.

ҐРІЗНА КАТАСТРОФА

Незвичайно сензаційна вістка облетіла ввесь світ, що багато наробила шуму. Ось учені заявили, що місяць розлетиться на кусні. Земля постійно притягатиме місяць до себе, і він згодом до неї наблизиться. Місяць не видержить довго великої сили притягання й саме тоді прийде ґрізна катастрофа. Кусні місяця розлетяться в безмежні простори, мабуть опадуть і на нашу землю.

Біда тоді буде поетам і залюбленим, як не стане місяця.

ЦЕРКВА І РЕЛІҐІЯ

Церковний Калєндар

ЧЕРВЕНЬ

20 Н Сошествіє св. Духа
21 П Пресв. Тройці
22 В Кирила св.
23 С Тимотея свщм.
24 Ч † Вартоломея і Варн.
25 П Онуфрія В. прп.
26 С Акилини м., Трифилія

27 Н Всіх Святих, Єлисея
28 П Амоса прор Єроніма
29 В Тихона еп.
30 С Мануїла і ін. мч.

ЗІСЛАННЯ СВ. ДУХА
Євангелія св. Йоана, зач. 27.

А впослідній великий день празника стояв Ісус і кликав, кажучи: Коли хто спрагнений, нехай прийде до мене і пе. Хто вірить у мене як говорить Письмо: З його нутра потечуть ріки живої води. Це ж говорив про Духа, котрого мали приняти віруючі в нього; бо ще не було Духа Святого, так як Ісус не був ще прославлений. А з тої громади, ті, що чули ці слова, говорили: Це справді пророк. Інші говорили: Це Христос. А інші говорили: Чи з Галилеї Христос приходить? Чи Письмо не говорить, що з сімени Давидового, і з Вифлеєму села, де був Давид, Христос прийде. Так повстав спір у народі зза нього. Деякі ж із них хотіли спіймати його, та ніхто не наложив на нього рук. Прийшли отже слуги до первосвящеників та фарисеїв; і сказали їм вони: Чому ви не привели його. Відповіли слуги: Ніколи так не говорив чоловік, як цей чоловік. Відповіли їм отже фарисеї: Чи й вас зведено? Чи хто з князів увірив у нього, або з фарисеїв? Але цей нарід, що не знає закону, проклятий. Сказав до них Никодим, той, що приходив до нього ніччю, один з них: Чи ваш закон судить чоловіка, коли перш не вислухає його і не пізнає, що він робить? Відповіли і сказали йому: Чи й ти з Галилеї? Досліджуй Письмо й подивися, що пророк з Галилеї не приходить. І знов говорив їм Ісус, кажучи: Я світло світа; хто йде за мною, не ходить у тьмі, а матиме світло життя.

ПРЕСВЯТОЇ ТРОЙЦІ
Євангелія св. Матея, зач. 75.

Сказав Господь: Глядіть, щоб не погордили одним із цих малих, бо кажу вам, що ангели їх на небесах безнастанно бачать лице мого Вітця небесного. (Бо Син Чоловічий прийшов шукати і спасти те, що погибло). Що вам здається? Коли буде у котрого чоловіка сто овець і заблудить одна з них: чи не оставить девятьдесять і девять у горах і не йде шукати тої, що заблудила? І коли доведеться, що знайде її, істинно кажу вам, що тішиться нею більш, як девятьдесять девятьма, що не заблудили. Так нема волі у вашого Вітця, що на небесах, щоб загинув один із цих малих. Коли ж згрішить проти тебе твій брат, іди і викажи йому між тобою і ним одним. Коли тебе послухає, ти позискав брата. А коли тебе не послухає, візьми зі собою ще одного або двох, щоб при устах двох або трьох свідків буле стверджене кожне слово. Коли ж і їх не послухає, скажи церкві, а коли церкви не послухає, нехай буде тобі, як поганин і митар. Істинно кажу вам: Що звяжете на землі, буде звязане на небі, а що розвяжете на землі, буде розвязане на небі. Ще кажу вам: Що коли двох з вас згодиться на землі про всяку річ, про котру проситимуть, станеться їм від мого Отця, що на небесах. Бо де є двоє або троє зібраних в моє імя, там я є посеред них.

Пресвятій Тройці:
Євангелія св. Матея, зач. 116.

Сказав Господь своїм ученикам: Дана мені всяка власть на небі й на землі. Ідіть отже, навчайте всі народи, хрестячи їх в імя Отця і Сина і Святого Духа, навчаючи їх заховувати все, що я заповідав вам. І це я з вами по всі дні до кінця віків.

Константин Великий

Дня 22 травня ц. р. минуло 1600 літ від смерти імператора Цезара Клавдія Флавія Константина Августа, якою історія назвала потім Константином Великим. Цей справді великий імператор, який дав християнській релігії перші права насамперед рівноправної а потім державної релігії, помер у 67 році життя в Ахероні коло Нікомедії.

Великий володар і полководець, який обєднав розділений і розсварений світ римської імперії, Константин Великий був автором медіолянського едикту, ініціятором Собору в Нікеї 325 року та основником міста Константинополя, яке стало столицею візантійського світу.

Константин Великий вславився як побідник у битвах проти військ Максонція під Римом проти Ліцинія, та в битві під Хризополісом 324 року.

Та золотими буквами вписала історія імя того імператора передовсім тим, що як творець доби т. зв. "цезаропапізму" він дав християнській церкві такі привілеї і можливість розвитку, яких церква не мала перед тим.

Константин Великий — постать одна з найбільш таємничих в історії людства: поганин і ворог християн у молодості, сам потім стає християнином і оборонцем церкви, людина великих чеснот і великого ума, рівночасно вбивник своєї жінки і сина, великодушний і шляхотний, рівночасножорстокий і деспотичний у боротьбі з суперниками, які заслоняли йому шлях до влади.

Вже в молодости, хоч позбавлений формально прав до влади, він перемагає аж трьох противників і кандидатів на володарів Риму, і 306 року він стає володарем Галії і Британії, а долі здобуває Еспанію і накидає свою волю цілій римській імперії. Щоб зміцнити й оздоровити життя в імперії Константин в основу імперії ставить християнство, яке до того часу було переслідуване.

Та праведним християнином став Константин аж пізніше.

Історик, епископ Евзевій, приятель Константина, згадує, що Константин сам оповідав йому, наче б то підчас війни проти Максенція йому зявився вогнистий хрест, над яким було написане: "Цим побідиш!"

І тоді Константин повірив у Христа і став оборонцем християнства.

Велика віра в своє післанництво дала Константинові бути не тільки тим, хто обєднав римську імперію, але і став творцем нової доби в історії християнства.

БУДУЄМО НОВУ ЦЕРКВУ!

За Божою й приятельською поміччю бажаємо збудувати цього року нову церкву в Монтреалі, в околиці Пойнт Ст. Чарлс.

Хто з достойних читачів "Українських Вістей" міг би помогти нам у цій важній справі своєю добровільною жертвою, або збіркою між знакомими, зробив би нам велику прислугу.

Як хто будував церкву або галю в своїй околиці, той знає дуже добре, з якою вдячністю приймається щиру жертву ласкавих добродіїв та яку вартість має приятельська поміч у такій справі.

В надії на седечний відгук усіх знакомих у Канаді, Всечесним Отцям із всіми Парохіянами наших канадійських парохій предкладаю цю свою — першу цього рода в життю — сердечну просьбу й поручаюсь ласкавій піддержці у згаданій будові.

Слава Ісусу Христу!
о. А. Трух ЧСВВ.

REV. A. TRUCH, O.S.B.M.
2388 Iberville St., Montreal, Que

СТАЛІН ВИСЕЛИВ СВОЮ МАТІР

Старенька мама Сталіна, яка живе в Тифлісі, пішла на Великдень до церкви. Щоб не допустити до таких "згіршаючих інцидентів" на майбутнє Сталін наказав виселити свою маму до одного провінціонального містечка.

Тепер доносять, вона вмерла.

ЧЕРВЕНЬ
20. Сош. св. Духа — Комарно, празник.
21. Пресв. Тройці — Комарно
27. Неділя Всіх Святих — Скайлейк.

о. Н. Сірий,
Комарно, Ман.

ЧЕРВЕНЬ
20. Сош. св. Духа — Орлов (храм) і Брукебі.
21. Пресв. Тройці — Пархома і Гронлід
27. Неділя — Величка.

ЛИПЕНЬ
1. Четвер, Пресв. Евхаристії — Алтікейн.
4. Неділя, Пр. Евхар — Гаффорд (храм)
7. св. Ів. Хрестителя — Самбург (храм).
11. Неділя — Кридор
12. св. Ап. Петра і Павла — Климчуки (храм)

Українська Греко-Католицька Місія в Гаффорді, Саск.

СВЯТА МІСІЯ!

Бруно й околиця!
відбудеться в українській греко-католицькій церкві Сош. Св. Духа в Бруно, Саск., від 13 до 20 червня. Просимо всіх, що хотять користати зі Святої Місії, прийти.

Місійні науки буле голосити Впр. **о. Краєвський.**

Ростерн і околиця!
В українській греко-католицькій церкві Сош. Св. Духа в Ростерн відбудеться Свята Місія від 21 до 27 червня. Просимо всіх, що хотять користати зі Святої Місії, прийти. Науку буде голосити Впр. **о. Краєвський.**

СВЯТА МІСІЯ!

ДАНА І ОКОЛИЦІ —
Св. Місія відбудеться в українській греко-католицькій церкві св. Івана Хрестителя від 13 до 20 червня.

ТВЕЙ І ОКОЛИЦІ —
В українській греко-католицькій церкві Препод. Матери Параскеви відбудеться св. Місія від 21 до 27 червня.

Просимо всіх віруючих скористати з милосердя Божого.

о. Павло Решетило.

ЧЕРВЕНЬ
20. Неділя, Сош. св. Духа — Мерідейл.
21. Пресвятої Тройці — Ґрендвю (на полудне)
27. Неділя — Валлей Ривер (місто)

о. А. Роборецький,
Бокс 64. Давфин, Ман.
Телефон 349.

ЧЕРВЕНЬ
21. Пресв. Тройці — Норквей (храм)
20. Сош св. Духа — Чехів (храм)
27. Неділя — Ст. Филипс

о. Петро Криворучка,
Арран, Саск.

Порядки Богослужень

ЧЕРВЕНЬ
20. Сошествіє Св. Духа —
Ледук (пікнік)
Равидгилл
Бойл
21. Пресвятої Тройці —
Карвел (церква св. О. Николая)
Голден
Просперитi
27. Неділя Всіх Святих —
Коперник
Калгарі

BASILIAN FATHERS
9648-108 Ave., Edmonton, Alta

ЧЕРВЕНЬ
20. Зісл. Св. Духа — Борщів.
21. Пресв. Тройці — Сокаль, храм.
27. Нед. Всіх Святих — Ст. Джулієн.

о. Н. Демків,
Алвена, Саск.

ЧЕРВЕНЬ
20. Сош. св. Духа — Бюкенен, храм.
21. Пресв. Тройці — Олеша
27. Неділя — Антонівка

о. І. А. Головка
Bnitski's Block Canora, Sask.

(ОО. Василіяни, Редвей)
20. Сош. св. Духа — Вільна (празник і пікнік).
21. Пресв. Тройці — Спеден (празник і пікнік).
27. Неділя — Редвотер (пікнік) і Смокі Лейк, св. Онуфрія (празник і пікнік).

BASILIAN FATHERS
Box 30 Radway, Alta.

ЧЕРВЕНЬ
20. Сош. Св. Духа — Коло Підскальних.
21. — Пресв. Тройці — Пітерсон (Великий пікнік).
21-27 — Твей — Св. Місія.

о. Павло Решетило.
Кадворт, Саск.

ЧЕРВЕНЬ
20. Сош. св. Духа — Сенді Лейк (празник).
21. Пресв. Тройці — Озерна (празник).
Сенді Лейк (відновлення місії)
27. Неділя — Сенді Лейк.

Місія в Шол Лейк від 13 до 20 червня і відновлення місія в Сенді Лейк від 21 до 27 червня. Буде проповідувати Впреп. о. Г. Шишкович, Ч.Н.І.

Українська Греко-Католицька Місія в Сенді Лейк.
Тел. 89—14.

СВЯТА МІСІЯ

Енгусвил і околиця!
В Українській греко-катол. церкві Сошествія Святого Духа в Енгусвил відбудеться в днях 11 до 18 липня **СВЯТА МІСІЯ.** Це перша Св. Місія в тій околиці. Проситься всіх вірних тої округи приходити громадно на науки духовні і скористати з обильної ласки Божої. Місія пічнеться в неділю 11 липня з ранку недільною відправою.

о. П. Сулятицький.

ЧЕРВЕНЬ
20. Сошествіє св. Духа —
Скиро
Гилліярд
Тофілд
Борщів
Мирнам
Восток — Івасюки
Іннісфрі, Р. М. Б.
21. Пресвятої Тройці —
Делф
Восток св. Николая
Дервент св. Юрія
Плейн Лейк (празник)
27. Всіх Святих —
Чипмен
Моркемб (храм)
Вегревил (празник)

BASILIAN FATHERS
Mundare, Alta.

ЧЕРВЕНЬ
20. Сошествіє св. Духа — Ангусвил, храм.
21. Пресв. Тройці — Могили, храм.
27 і 28 Неділя — Окбурн, зїзд Б.У.К.

о. П. Сулятицький,
Ольга, Ман.

ЧЕРВЕНЬ
20. Сош св. Духа (храм) Кендіяк.
27. Нед. 7 по Пасці — Ріджайна

о. Ів. Тилявський,
Ріджайна, Саск.

ЧЕРВЕНЬ
13-20 — Св. Місія — Бруно.
20. Сош. св. Духа (празник) Ростерн.
21. Пресв. Тройці — Ґернсей
21-27 — Св. Місія в Ростерн.
27. Неділя — Саскатун.
О 3 годині пополудні — спільні відвідини могил на цвинтарі.
О год. 7.30 — Божого Тіла.
1. Божого Тіла — Ростерн (Пр. Б.)

ЛИПЕНЬ
4. Неділя — Ґернсей.
7. Різдво св. Івана Хрест.—Бруно.
11. Неділя — Пікнік, Саскатун.
12. Петра і Павла — Волверін.
18. Неділя — Пікнік, Ростерн (Пр. Богор.)
25. Неділя — Саскатун.

REV. M. TR. PELECH
302 - 24 St. West, Saskatoon Sask.
Телефон 5833.

Річи до Церков

Образи процесійні по $35.00 і вище. Кивоти, павуки, фелони, фани, свічки, ладан, вугілля і т. п.

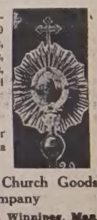

Новий катальоґ висилаємо на бажання.

Providence Church Goods Company
710 Main St., Winnipeg, Man.

Для Світла

Б. ЕВОЛЮЦІОНІСТИЧНІ ТВЕРДЖЕННЯ ЩО ЦЕ Є ЕВОЛЮЦІОНІЗМ?

Назва **"еволюціонізм"** походить від латинського слова "еволюціо" й означає по нашому "розвій".

Щодо походження людини, то **еволюціоністи вчать, наче б то вона розвинулася від малпи.** Між людиною а малпою не заходить жадна сущна ріжниця, тільки ріжниця вищого ступеня.

Еволюціонізм у науковому світі називається також "трансформізмом" або "дарвінізмом" від анґлійського зоольоґа Дарвіна. До еволюціоністів пристали теж многі матеріялісти, коли вони побачили нічевість своїх тверджень.

Очевидно, що **ніяка розумно думаюча людина, а тимбільше віруюча не може згодитися на еволюціонізм у такому виді, як його подають скрайні еволюціоністи.** Скільки є у еволюціонізмі правди побачимо у третій частині цієї розвідки.

Головніші твердження еволюціоністів такі:

1. "ЛЮДИНА — ЦЕ ВИЩЕ РОЗВИНЕНА МАЛПА"

"Велика загадка, що відноситься до походження людського роду, стала науково розвязана: людина походить від цілого ряду малпячих ссавців."

Відповідь. 1. Не маємо на це ні одного факту. Світ ще такого дива не бачив, щоб малпа зродила людину. Коли ж еволюціоністи не можуть виказатися перед нами ні одним приміром про малпяче походження людини, то цілий їхній здогад сходить у область їхньої буйної уяви.

2. Всякі сензаційні вістки про т. зв. "малполюдів" показалися відтак чистим обманом. Оттак нпр. 1909 р. оголосив у часописах один власник менажерії, що його Зізібамбуля є дитиною муринки й малпи. Вся безбожницька преса розтрубіла на ввесь світ, що таки вкінці знайшли вони один факт про малпяче походження людини. Та російський природник Мечніков виказав їм обман. Він дійшов, що Зізібамбуля це плід звичайної малпи, а цілу ту історію видумав менажерист, щоб витягнути від легковірних людей багато гроша.

3. Широкознані є теж шахрайства берлінського професора Гекеля. Він, щоб доказати, що людина походить від малпи, відбив у своїй книжці п. з. "Природна історія творення" на стор. 244 і 248 цею самою клішою фотоґрафічною зародки: курки, малпи, собаки, людини й черепахи й покликувався, що це є правдиві фотоґрафічні знимки. Але проф. порівнавчої зоолоґії Рітімаєр, якому впала в очі завелика подібність оцих кліш, виказав Гекелеві навмисний, публичний фальш.

З цього бачимо, що еволюціоністи не мають ні одного доказу, щоб людина походила від малпи. І тому цілий їхній доказ є виссаний, як то кажуть, із пальця.

2. "А ТАКИ ЛЮДИНА Є ПОДІБНА МАЛПІ"

"Так многі є подібности між людиною а малпою, що годі відділювати одну від другої."

Відповідь. 1. Ніхто не перечить, що людина має много подібностей із малпою. Це завважили вже тому кілька тисяч літ поганські фільософи. І тому вони означували людину як: "звіря", але ще додавали як основну різницю: "розумне."

2. "Але й це правда, що людина має ще більше неподібностей і то сущних, на що не звертають увагу еволюціоністи. І так: людина має розум, що ним вона творить науку, штуку й культуру; людина має волю, що нею царює вона над цілим світом; людина є свідома своєї відвічальности за свої діла... А малпа, ще ніхто не чув, щоб вона оснувала якийсь університет, виголосила відчит в обороні малпячого роду, построїла якусь електрівню, стидалася своєї крадіжі. Чому воно так? Бо малпа не має розуму!

Бачимо отже, **що еволюціоністи дивляться на людину й малпу дуже поверховно,** коли не завважують між ними сущної ріжниці.

3. "І МАЛПА ПОКАЗУЄ СВІЙ РОЗУМ"

"Оповідала одна віденська сторожка, що мала малпу на імя Мая. Ця Мая знаменито розуміла сторожку, бо на її приказ ішла малпа до печі, вигортала попіл, клала дрова й підпалювала сірником. Супроти таких фактів хто смів би сумніватися про розум у малпи?"

Відповідь. 1. Не знаємо, чи ціла ця історія не є звичайною видумкою. Нераз уже безбожні вчені здорово натягнули зовсім видуманими оповіданнями своїх легкодушних читачів. А хоч би ціле те оповідання про малпу Маю було правдиве, то:

2. Всі вище наведені ділання, як вимітання попелу, принесення дров, запалення сірником, **не перевисшають малпячої тресури.** Бо кожному є знане, що малпа любить "малпувати", або других наслідувати. Могла отже сама малпа навчитися цих річей від сторожки, або могла сама сторожка навчити її через довгу тресуру. Це однак знаємо певно, що:

3. Ніхто ще не бачив, щоб малпа на свободі викресала вогонь, або принайменше докинула дров до вогню, що його залишили подорожні. І хоч малпа любить ґрітися при вогні, хоч нераз добре змерзне ізза браку тепла, то чомусь її ніколи до голови не прийде підтримати розпалений вогонь. Чому? Бо малпа не має розуму.

Із цього бачимо, що **малпа понад свій природний інстинкт ніколи нiщо сама не навчиться, бо вона не має розуму.** А людина, тому, що має розум, то не тільки сама уміє навчитися многих річей, але й малпу дещо навчити.

4. "МАЛПА КОРИСТАЄ З ДОСВІДІВ"

"Малпа через досвід пізнає, що легкий горіх є пустий, а тяжкий горіх є повний. І тому легкі горіхи відкидає вона відразу, навіть не розкусуючи їх".

Відповідь. Малпа це робить інстинктово. Вона відкидає легкі горіхи не на основі розумового висновку, що в легкому горісі не може бути тяжкого зерна, але на основі своєї змислової памяти, яка її пригадує, що в легкому горісі, вона ще досі не знайшла собі нiщо до їдження.

А це не перевищує її змислової памяти.

5. "МАТЕМАТИЧНІ ЗДІБНОСТИ МАЛПИ"

"У лондонському звіринці була малпа Саллі. Вона вміла рахувати більше, як неодин Австралієць. Бо коли Австралієць уміє числити тільки до чотири, то Саллі числила до 5 а навіть більше."

Відповідь. 1. цей факт не перевищує малпячої тресури. Ми всі знаємо, що малпа має очі, вуха і змислову память. Числа отже могла вона бачити, чути й собі пригадувати.

2. Малпа Саллі дуже часто милилася в численні, що завважили многі очевидці й опісля у часописах зазначували. Годі отже тут говорити про якісь "малпячі спосібности", коли Саллі милилася.

3. Австралієць є відділений від малпи непроходимою пропастю. Бо австралієць, хоч би він умів числити не 4, але 1 і 1 є 2, то він розуміє, що то є "1", а що то є "2" і яке є відношення між один а два. А малпа хоч скаже й "5", то цього не розуміє. Чому? Бо не має розуму!

Із цього бачимо, що **хто говорить про "математичні здібности малп" то виставляє себе на сміх.**

6. "МАЛПЯЧІ СПОСІБНОСТИ ДО ВИНАХОДІВ"

"Хто заперечить, що малпа вдаряючи каменем об камінь, не викреше ударом іскри? Від кресання іскри до винайдення вогню є незначний перехід. Отже малпа винайшла вогонь."

Відповідь. Ціле це твердження, це клини зі здорового думання.

Бо чи здорово хтось думав би, якщо б він так говорив: Хто може заперечити, що Українці в Канаді не можуть мати 15 послів в Оттаві? Від голосовання до заняйття крісел незначний перехід. Отже Українці мають у Оттаві 15 послів...

А саме такого фільософічного крутійства уживають наші оборонці малпячого родоводу. Місто доказати своє твердження про "малпячі спосібности", вони голословно твердять: "Хто заперечить..." Кожна здороводумаюча людина мусить заперечити таке твердження без доказів, на основі фільософічної засади, принятої всіми: "що **хто твердить щось без доказів, тому й без доказів заперечується."**

Це правда, що **від викресання іскри до винайдення вогню незначний перехід, але для істоти, що має розум,** а ніколи для такої істоти, що має цілковитий брак думання, як нпр. у малпи.

7. "ТОВАРИСЬКІ ПРИСЛУГИ МАЛП"

"Часто завважували подорожні, що одна малпа винищущала другій малпі воші. Отже не тільки люди, але й малпи роблять собі взаїмні прислуги."

Відповідь. У вище наведеній чинности малп нема й бесіди про якусь товариську прислугу.

Бо коли людина нищить насікомі другій людині, то вона свідома, що воші кусають другого, й що вони розносять заразки. І ця товариська прислуга, хоч із конечности здiлана, справляє людині обриждення.

А малпа, коли вишукує другій малпі воші, то робить це не тому, щоб другій малпі заощадити болю, чи з якихсь інших гіґієнічних вимог, але тому вишукує воші, що знайдені воші є для малпи великими ласощами. Малпа знайдену вош заїдає з найбільшим апетитом.

Отже **велика різниця є у поступованні людини й малпи.** Поступованням людини кермує розум, а поступованням малпи приємність.

ГОЛОСИ НАШИХ ЧИТАЧІВ

ДАЙМО ПОМІЧ ШКОЛІ СВ. О. НИКОЛАЯ

(Вінніпег, Ман.)

Як відомо Впов. Українському Громадянству, Школа св. о. Николая в Вінніпегу є одинока українська католицька школа з правом прилюдности публичних шкіл.

Школа є під проводом наших Впр. Сестер Н.З.П.Д.М.

Школу підтримують люди доброї волі, свідомі Українці католики, котрі приходять на чайні вечірки, які Шкільний Комітет від часу до часу уладжує. Із цих чайних вечерків покривається ось такі видатки як: паливо, вода, електрика, утримання школи ітд., та й це являється часами недостаточне.

Школа має за собою історію 25-літнього існування й є одинока в Вінніпегу, яка плекає молоді характери на християнськім і національнім ґрунті, нашого українського молодого покоління. Ця річ знана всім Українцям не лиш у Вінніпегу, але й у цілій Канаді.

Шкільний Комітет по обдуманню справи рішив заапелювати до всіх свідомих Українців католиків міста Вінніпегу й околиць, щоб прийшли з негайною поміччю цій нашій одинокій школі.

Школа потребує нового даху і ринвів. Цей дах уже прогнилий і тече вода до шкільних кімнат. Заряд вирішив, щоб Українці Католики хто може купив одну вязанку дахівок, що виносить з роботою $1.25.

На апель комітеау вже зложили свої жертви слідуючі добродії:

Впр. ОО. Василіяни $5.00

По $2.50: Т. Ґарболінський, С. Михальчук.

По $2: А. Федусь, Н. Галас.

В Шкраба $1.50.

По $1.25: А. Мартинюк, Ів. Петрашко, П. Кузій, В. Преведа, Андрій Дидик, п-і А. Хмара, Е. Рудницька, А. Бучко, А. Ґулій, А. Пасічна, Т. Вареньчук, Ол. Заяць, Олекса Кривичка, Ів. Зенюк, Дмитро Гошуляк, Дмитро Скрипник, п-і Анна Кривичка, П. Яковишин, М. Ґарболінський, п-і В. Баров, М. Маринюк, П. Папалай, Андрій Ґарболінський, В. Деревянко, Ів. Кізюк.

По $1.00: пп. В. Смукуровська, А. Сліпець, А. Вербицька, Українська Пекарня, Д. Кузик, В. Тарновський, Ів. Майхрук, А. Білінська, Е. Білінська, К. Чурній, О. Ґудзь, М. Кушнір, М. Іваськів, Задорожна, Т. Мазепа, Орловський, В. Білінський, Др. Новак, Др. Багрій, І. Завідовський, М. Бачинський, Анна Галас, Г. Будник.

По 50с зложили: пп. Довганик, Кузьма, Калека, Дубчак, Строган, Лехів, П. Балагуш, П. Драпак, Ю. Заброцький, К. Лісовська, С. Хміляр, М. Лута, П. Майхрук, П. Яцишин, Е. Скіба, П. Поник, Паньків, С. Забулівський, П. Церковна, І. Сапіяк, П. Захарків, П. Імонд, Н.Н., П. Хмара, А. Кравчук, П. Паньків, П. Осман.

П. Багрій 45 центів. Е. Логінський 30 центів.

По 25 центів зложили: пп. Зюбрицька, Кшановська, Заплацінський, Мерилович, Гавриш, Чорняк, Федун, Палс, Ґледстон, Осіняк, А. Семенюк, М. Чемний, П. Лоза, О. Ксьонжик, Г. Малишка, Д. Дідух, Кшановський, М. Ґорлюк, Андрусишин, А. Хуміцька, А. Кухальська, Ю. Курик, Драбик, П. Мандрик, П. Ґрошко, Гриник, Савчук Т. Заяць, Бабіяк, Пясецький, П. Волошин, Веленко, Зельонка, Кісик, О. Гуміцький, Діденко, Костюк, Карпінець, П. Бак, Беднаж, Гузовська.

Дрібніших жертв не проголошуємо задля браку місця в часописи.

Дальші жертви будуть проголошені в слідуючих числах "Українських Вістей."

Комітет Школи св. о. Николая у Вінніпегу отсим складає найщирішу подяку Впов. жертводавцям за ласкаві жертви як рівно ж просить свідомих громадян міста Вінніпегу прияти наших пань, котрі не щадять труду для так пекучої справи.

На кінці проголосимо імена пань, що трудились і збирали жертви на цю ціль.

Хай Христос Цар нагородить всім Впов. жертводавцям сторицею.

За Заряд Школи св. о. Николая:

Д. Гошуляк, голова.
А. Мартинюк, секретар.

Друкарня

Українських Вістей

Виконує всякі Друкарські Роботи гарно й на час . . .

*

Наші парохії, товариства й організації потребують листів, летючок, афішів та інших друків.

*

Наші професіоналісти й наші бизнесмени потребують друків до ведення своїх діл.

*

Просимо всіх Вас: Присилайте ті роботи до нас! Виконуємо гарно й на час!

Ukrainian News Publishers
10022-109 Street, Edmonton

ГИЛБЕРТ ПЛЕЙНС, МАНІТОБА

В околиці Венлав, замешканій самими Українцями, є збудована гарна українська греко-католицька церква, у віддалі якої півтора милі, де живуть два брати Олійники. І вони є щирі Українці греко-католики. Ніколи не відмовлять помочі на добру ціль, а до того є добрими побожними людьми і щирої вдачі. Кожний сусід і знакомі поважають і люблять їх за те, що вони послушні і згідливі люди.

Дня 1-го червня ті два брати Олійники справляли Богослуження і спільний обід. На Богослуження й обід я був також запрошений.

По Богослуженю в церкві всі присутні зайшли до хати братів Олійників, де був приготований обід.

По обіді п. Запорожан згадав про свою українську греко-католицьку пресу "Українські Вісти" і попросив присутних, щоб не забували ніколи в життю доброї преси, бо нарід без преси є мертвий. Добра преса, це дорога й вихід із тьми темноти, це вогнище, котре огріває серце людське до любови й пізнання доброго від злого. Преса це шаблюка до поборювання ворога.

І добрі та щирі люди пізнали потребу піддержувати свою українську пресу і зложили $5.10 на "Українські Вісти," котрі я пересилаю і з глибини серця дякую всім жертводавцям, котрі справді зрозуміли ціль і не відказались.

Панству Олійникам належиться щира подяка, що позволили на збірку для української преси.

Василь Запорожан.

Українці католики міста Ґилберт Плейнс і околиці мали перший церковний празник у новій але ще не вповні викінченій церкві. Ця церква носить прегарне імя св. о. Николая, то є Перенесення мощей св. о. Николая, котре припадає 22 травня. Віримо, що цей празник буде установлений у цій церкві рік-річно на хвалу Божу.

Богослуження відправив о. М. Кривуцький зі Сифтону на спеціяльне запрошення нашим парохом о. А. Роборецьким.

День був гарний, погідний і вірних прибуло на це свято з Етелберт, Сифтон, Венлав, Україна, Ешвил Келд, Ґренд Вю і Слейтер. За їх труди і щирі жертви хай Бог Всемогучий винагородить.

О. Кривуцький виголосив влучну до свята проповідь, загріваючи вірних до наслідування побожности св. о. Николая і витревалости в правдивій Христовій вірі.

Ми знаємо і бачимо нашими очима щоденно, що багато Українців, котрі приїхали у правдивій Христовій вірі до Канади, виссали материнські груди в правдивій вірі, а тут у Канаді наплювали на все, що правдиве, гарне й дороге і пішли на манівці і цим себе ослаблюють, а перед Богом творять гріх. Де повинна бути одна гарна церква і церковна громада, там є дві, три і більше й ані одна не має спромоги і сили проводити як слід свою роботу.

Та це великий блуд і слабість а це власне тому, що брак сильної віри.

Наша церковна громада, хоч мала групка, проте стоїть крiпко у вірі. Лиш жалуємо, що цього року ми не мали ані одного Майського Богослуження, хоч на других кольоніях було по чотири рази, та це, здається, наша вина.

Віримо, що може будемо мати св. Місію цього року, якщо наша парохія буде гідна цього.

Тойсамий.

РОЙКРОФТ АЛТА.

Дня 30 травня відбулося вінчання п. Петра Стефанюка з Боненви, Алта., і панни Анни Михалюк з Ройкрофт.

Весілля відбулося в домі п-ва Михалюків, родичів молодої, при співучасти великого числа гостей та рідні. Підчас обіду о. Т. Добко пожелав новозвінчаним щасливого пожиття, як також, на просьбу п. М. Музики і п. В. Вернюка попросив присутних, щоб зложили жертву на "Українські Вісти". Збіркою занявся п. В. Вернюк. Зложили слідуючі: по 50 центів: Петро Стефанюк. По 25с: Максим Михалюк, Петро Недогін, Мих Музика, Іван Загара, Мих. Стефанюк, Анна Стефанюк, Іван Стефанюк, Стефан Стефанюк, Василь Вернюк і Анна Стефанюк. По 15 центів: Лев Блонський. По 10 центів: Іван Снопко, Гр. Чайковський, Н. Андрухів, Мих. Недогін. По 5с.: С. Мойсей, Павло Недогін.

Дня 1-го червня молода пара поїхала до Боненви, Алта., де лишиться на сталий побут.

Т. Д.

КАЛҐАРИ, АЛТА.

6. червня, 1937.

Парохія св. Стефана в Калґарах дякує сердечно тим парохіянам і фармерам, що причинилися своїми жертвами до великоднього богослуження на радіо. Дякуємо Всечесним о. Сіянчукові й о. Ричкунові, що вони потрудилися збірками на фармах. О. Сіянчук ЧСВВ з Мондеру зібрав по церквах:

В Плейн Лейк, Алта.	$4.10
Ц. Різдва М. Б., Іннісфрі, Алта.	2.10
Ц. Воздв. Ч. Хр., Іннісфрі	3.05
Ц. св. Юрія, Дервент, Алта.	1.80
О. Ричкун ЧСВВ з Едмонтону зібрав:	
Церква в Карвел, Алта.	$4.00
Ц. на Равнд Гила, Алта.	1.50
Ц. на Ледук, Алта.	1.25
Дві особи з Голден, Алта.	.50
З дальших околиць жертвували:	
Петро Козіцький, Елк Пойнт	$1.00
Мих. Мединський, Кіселя, Алта.	1.00
Мих. Михальчук, Смокі Лейк	1.15
Мих. Закалужний, Годжвил	2.75
Василь Демян, Ґатер Лейк	1.25
Марія Говард, Ард Ленд	.25
Павло Фостей, Ґілкрес, Б.К.	4.00
Олекса Олейший, Кесна Мавитейн, Бр. Колумбія	$1.75
Разом	$31.45

Нехай Бог їм заплатить!

Парохія св. Стефана,
Калґари, Алта.

ПОДЯКА

Сестри Служебниці П.Н.Д.М. з Айтуни, Саск., складають щиру подяку Брацтву Українців Католиків і Жіночому Товариству Найсолодшого Серця Христового з Ріджайни, за те що справили надгробний памятник для блаженної памяти Сестри Ольги, Служ. П.Н.Д.М.

Рівно ж складаємо щиру подяку Впреп. Отцям: о. Тилявському, пароxові з Ріджайни і о. Бахталовському, настоятелеві й парохові з Айтуни, що щиро занялися тою справою.

Нехай Господь щедро надгородить за їх жертвенність.

Остаю в Христі,

Сестра Павля.

ГОВДЕН, МАН.

Дня 3. червня, 1937, відправлено Службу Божу за покійних Родичів пані Маснак. З тої нагоди в часі спільного обіду в панства Маснаків зібрано на "Українські Вісти" $2.30.

Присутній.

ДРУКАРСЬКА ПОМИЛКА

В дописі з Веґревил, у попередньому числі з 8 червня, сторона 8, надруковано помилково, що відбула ся родинна забава вприводу 45-літнього ювилею подружжя п-тва "І. В. Вахлярів". Має бути **"І. В. ХМІЛЯРІВ"**.

НЕБУВАЛА ВИСТАВА
900-ліття культу Богородиці на Україні.

В Перемишлі, в днях 16 і 17 травня, з приводу зїзду українських музеольогів — відкрито незвичайно гарну й оригінальну виставу під кличем: 900ліття почитання культу Богородиці на українських землях. На таку новину ми Українці ще ніколи досі не здобулися, а навіть цим ми може й випередили чужинців!

Ріжнобарвний вінок ікон що оббігав довкруги салі — нараховував 77 святих образів Богоматери — почавши від найдавніших часів (XVI вік) аж до найновіших.

---

106 польських літератів і журналістів написало спільне подання до міністерства освіти, щоб назад привернуло старий правопис, бо з новим ніхтоне годен собі дати ради.

Вісти з Вінніпегу

(Від нашого кореспондента)

КАНАДІЙСЬКИЙ МОЛОДЕЧИЙ ПАРЛЯМЕНТ

Заходами Лицарів Колюмба відбувся у квітні ц. р. в салі колегії св. Павла перший католицький молодечий парлямент, який складався з представників ("послів") від усіх 12 католицьких шкіл Великого Вінніпегу. Парлямент викликав незвичайне зацікавлення не лиш серед молоді, але також і серед старших.

Лицарям Колюмба ходило про те, щоб заінтересувати шкільну молодь справами управління державою, провінцією та містом, дати нагоду школярам практично перевести вибори й уможливити молоді ріжних народностей ближче запізнатися та співпрацювати. Все це вдалося понад всякі сподівання, тому рішено, щоб це корисне діло продовжувати кожного року. Досвід та зацікавлення молоді у виборах ділатиме корисно на старших.

Школа св. о. Николая, яку в головнім комітеті заступав Д. М. Ільчишин, вибрала до молодечого парляменту Володимира Зеника і Галю Мединську. Вибори відбулися після кілька-тижневої завзятої кампанії. Володимира Зеника опісля покликано на члена "кабінету", якого "премієром" був Ф. Колинс. Дбайлива співпраця о. Ігумена В. Каменецького Сестри Настоятельки та Сестер учительок багато причинилася до повного успіху виборів у школі св. о. Николая.

Парламент між іншим постановив влаштувати "День Спорту Католицьких Шкіл" в Сарджент Парку в пятницю, 18 червня. Поодинокі чемпіони в ріжних спортових змаганнях одержать спеціяльні медалі; школа, яка найліпше попишеться у всіх спортових змаганнях, одержить срібний пугар. Медалі й пугар дарують Лицарі Колюмба.

ЩОБ ГОЛОСУВАТИ— ТРЕБА МАТИ ГОЛОС

Підчас минулих міських виборів сотки українських виборців не мали голосу, тому, що їх імен не було на виборчій лісті. Саме тепер пора допильнувати цеї важної справи. Кожний, хто має право голосу, повинен зайти до "асесмент" департаменту і провірити, чи його імя є на виборчій лісті.

РОБІТНИКИ ПОТОВКЛИСЯ

Два робітники в різні Свифта опинилися в шпиталі після того, як вони впали з другого поверха разом з елевейтором, котрим їхали. Причиною нещастя була слаба линва, яка раптово трiснула. В одного робітника надломана нога, а в другого ребро.

БРАЦТВО СВ. О. НИКОЛАЯ ВІДПЕРЛО НАПАСТЬ

Читачам "Українських Вістей" відомо, що люди, які були напосілися процесувати Українське Запомогове Брацтво св. о. Николая в Канаді й які вжили Данила Саса для процесу проти Брацтва — програли, бо найвищий суд Канади затвердив рішення апеляційного суду Манітоби, що домініяльний чартер Брацтва є правосильний і Сас не може завернути Брацтво назад під провінціональний чартер.

Рішення найвищого суду Канади розторощило надії противників Брацтва, але вони все ж таки потішали себе тим, що в Лондоні є королівський "приві кавнсил" — найвища інстанція в Британській Імперії. Щоб шукати "правди" в приві кавнсил — треба дозволу найвищого суду Канади. Найвищий суд Канади згодився дати дозвіл, але з певними застереженнями, які мали бути виконані в ограниченім часі — а яких Сас не виконав і тим самим утратив право до дальшого відклику. Отже Брацтво дало належну відсіч напасникам і виграло процес, який тягнувся кілька років і який коштував тисячі доларів (запрацьованих українськими руками). Одним з адвокатів сторони, яка позивала Брацтво, був Василь Свистун.

Управі Брацтва і членам, які не дали себе збаламутити, належиться щире признання за те, що вони вірно й витревало стояли на стороні Брацтва і його майна та оборонили його перед напастю. Досвід, який Брацтво щойно набуло, причиниться до його дальшого розвитку для добра українського загалу.

КЛОПІТ ГОСПОДИНЯМ ЗІ ЗБИРАЧАМИ ЛАХІВ

Ціни старих лахів та старого заліза підскочили цього року й намножили у Вінніпегу збирачів тої всячини ("джонк коллекторс"), які даються в знаки деяким господиням. Міські власти одержують скарги, що деякі збирачі є занадто вілізливі; вони шнирять по смітярських бочках за річами, які мають якунебудь вартість і засмічують ціле повітря. Збирачі дістали пересторогу, що власти скасують дозвіл (лайсенс) кожному збирачеві, котрого приловлять, що він заховується непристойно. У Вінніпегу є понад 160 лайсенсованих збирачів.

ВІДКЛИКИ ПРОТИ ВИСОКОГО ОПОДАТКОВАННЯ

В 1935 році встановлено нову систему оподаткування бизнесовців у Вінніпегу. Того року було 556 відкликів проти високого отаксовання (асесменту). Цього року лиш 50 бизнесовців внесло відклик проти отаксовання їх реальностей.

На першім місці стоїть компанія Ітон, яка апелює проти отаксовання її реальностей на $1,123,000. Між великими бизнесовцями, що внесли відклик є Бенк оф Нова Скошія, Огилві Флавр Милс, Бритиш Америкен Ойл Ко., та Булмен Бродерс. Решта — це дрібніші бизнесмени та фабриканти.

ВИБОРЦІ ВИБИРАЮТЬ, А ХТОСЬ ІНШИЙ ПРАВИТЬ

В Сейнт Джеймс, передмістю Вінніпегу, як і всюди, виборці кожного року вибирають міську раду. Міська Рада постановила стати членом Федерації Канадійських Муніципалів і приказала свойому скарбникові виписати чек на $19.50, щоб заплатити вкладку. В. С. Мекиней урядовий "супервайзор", перечеркнув ухвалу міської ради та уневажнив її чек, бо не вірив, що Ст. Джеймс може скористати в який небудь спосіб зі свого членства у Федерації Канадійських Муніципалів.

А виборцям будуть далі говорити, що "ґуберман" — це вони самі, бо тут демократія.

Кому то вже не надоїло слухати й читати про демократичну свободу слова, зібрання, преси, релігії й чого не хочете?! А дійсність говорить ось що: Популярний б. король Едвард одружився. Його особою та його вінчанням цікавиться ціла Британська Імперія. Але лондонський уряд видав розпорядок, що в Британській Імперії не вільно буде висвітлювати фільмів з весілля князя Виндзору!

Безмежна та незбагнена та демократична свобода, що?

ГОВОРЯТЬ ПРО ЗМІНУ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ

Вінніпеґська Промислова Рада (Борд оф Трейд) минулого тижня предложила міській раді цілий ряд рекомендацій як поліпшити управу міста й завести більше справедливу податкову систему.

Між головнішими рекомендаціями є думка, щоб податок платили й рентівники, а не лиш власники домів, які тепер є перетяжені податками. В іншій суґестії говориться, щоб податок накладати не після вартости будинку, чи реальности, але після приходу, який будинок чи реальність може принести (рентал велю).

Повищі пропозиції мають гарячих приклонників і противників між членами міської ради й між виборцями взагалі. Дискусії міської ради над рекомендаціями Промислової Ради безперечно будуть гарячі, завзяті й бурливі. Та про евентуальне введення тих пропозицій у життя рішатиме провінціональний парламент, без котрого місто не має права переводити подібних змін.

ІМПОНУЮЧА ПРЕСА ЄЗУЇТІВ

Вони мають 1112 пресових органів.

"Оссерваторе Романо" звідомляє, що Чин ОО. Єзуїтів має тепер 1112 пресових органів у 50 мовах, що печатаються в річнім накладі 440 міліонів примірників для 13,340,060 передплатників. З тих пресових органів 26 має загально-культурний, 77 місіонарський, 152 науковий, 261 видають ріжні школи Чина, 596 органів має зміст будуючий. Варт порівнати пресу одного Чина ОО. Єзуїтів з усею пресою 5-міліонової католицької вітки українського народу...

ЩО БУДЕ ЗІ СВ. ЗЕМЛЕЮ

"Дейлі Мейл" звідомляє: Королівська комісія для справ Палестини оповістить незабаром проект поділу Св. Землі. На захід від Йордану і Мертвого Моря повстала б нова британійська домінія, що була б домівкою для Жидів. Окремий статут ґарантував би права Арабам, що крім того одержали б увесь край за Йорданом як свою суверенну державу. Єрусалим, Назарет і Вифлем були б вилучені з жидівської домівки. Араби противляться тому поділові.

КАНАДІЙСЬКИЙ УКРАЇНЕЦЬ ЗАБИТИЙ В ЕСПАНІЇ

З Валенсії (Еспанія) повідомляють, що там погиб Ізидор Тупичак, з Торонта. Слідство в Торонті виявило, що Тупичак, Українець, виїхав до Анґлії і там вступив до міжнародньої большевицької армії в Еспанії.

З того видно, що большевизм так висмоктує мозок з голов деяких Українців, що вони аж до Еспанії їдуть, щоб там гинути за Москву і Сталіна.

"НУҐА ТОН ДАВ МЕНІ СИЛЬНІ ЖИТТЄВІ ОРГАНИ"

П. М. Щубін, Толідо, Огайо, пишучи каже: "Всі мої органи були ослаблені так, що я чувся наче старий уже чоловік. Приятелі сказали мені про Нуґа-Тон і я купив одну фляшку. Нуґа-Тон дав мені сильні життєві органи і тепер я чуюся сильним і могучим. Нуґа-Тон є чудовим для недужих і ослаблених людей."

Якщо ви є ослаблені або нездорові, ви повинні брати Нуґа-Тон. Він доконав чудес для міліонів людей у всіх частинах світа на протязі послідніх 45 літ. Нуґа-Тон дає вам нове здоровля і силу а ваші органи робить сильними. Нуґа-Тон продають аптикарі. Якщо аптикар не має його, скажіть йому щоб замовив трохи від свого гуртового складу: Запевниться, що дістаєте Нуґа-Тон. Жадна інша медицина не така добра.

Гідна Довіря

ALBERTA PACIFIC GRAIN CO.
LIMITED
Лайсенсовані й Забондовані в Раді Збіжевих Комишенерів.

Пощо платити більше, як ця добра горівка коштує?

This Advertisement is not inserted by the Alberta Liquor Control Board, or by the Government of the Province of Alberta

Заробітня Платня

Ріжні Св. Отці, Римські Папи, в ріжних часах не тільки підносили голос протесту проти шкідливих ухилів суспільно-господарського життя, але предкладали навіть точніші вказівки, як ліпше уладити суспільне життя через краще улаждення родини, станових і державних справ, щоб поділ дібр на світі був більш справедливий і т. д. Особливо старанно піклується католицька Церква родиною, цею основною клітиною суспільности й народу. Доказом того є Енцикліки Льва XIII і Пія XI. Отже церква каже, щоб родині забезпечити хоч стільки (мінімум) такого добробуту, щоб можна було її членам жити по людськи та мати змогу виконувати свої основні моральні та релігійні обовязки. А як же ж інакше може родина здобути це "мінімум", потрібне до того, щоб жити по людськи й морально, як не відповідним заробітком? Отже справі заробітньої платні Св. Отці присвячують дуже багато уваги. Справедлива заробітня платня на їх думку, це зарібок родинний, себ то такий, що має вистарчити не тільки на удержання батька родини, але й на удержання його жінки й дітей. В енцикліці про чистоту подружого життя (Касті Коннубії) Св. Отець Пій XI пише: "Треба всіма способами старатися здійснити те, що наш Попередник Лев XIII уже заявив, а саме так улаштувати господарський і суспільний лад, щоб кожний батько родини міг заробляти стільки, скільки потрібно на удержання його самого, його жінки і його дітей, відповідно до його стану та місця замешкання... Відмовити йому цієї платні було б важкою несправедливістю." Очевидно, це не значить, що кожний працедавець безпосередно зобовязаний запевнити своїм робітникам таку родинну платню. Коли він може це зробити, то очевидно зобовязаний. Та коли б наразі не міг дати такої платні, то Св. Оець Пій XI (в Енцикліці "В сороковий рік") каже працедавцеві змагати до того, щоб з часом міг платити робітникові приличну. Ця родинна платня повинна дозволити тверезим і чесним робітникам не тільки жити з дня на день, але "мати надію, що й на випадок своєї смерти відповідно "забезпечать тих, котрих по собі лишать". "Треба — каже Св. Отець Пій XI — всіма силами змагати до того, щоб здобуті капітали нагромаджувалися в рівномірній пропорції в руках багачів і були в достаточній мірі розділювані між робітників не тому щоб ті занехали працю, бо чоловік народився до праці як птах до літання, але щоб ощадністю побільшив свій маєток; мудрим завідуванням побільшеного маєтку облегчать собі і запевнять двигання родинних тягарів". Вкінці та заробітня платня повинна усунути "найбільше над ужиття, що матері родин з недостачі заробітку батька змушені займатися зарібковою працею поза домом, з занедбанням властивих собі печалей і обовязків, а головно виховання дітей."

50 літ життя визначного українського діяча д-ра Бориса В. Гомзина

В тяжких умовинах еміґрантського життя обходитиме 20 червня 50-ту річницю свого життя заслужений український діяч Борис В. Гомзин.

Ювилят родився 1887 р. в маєтку свого батька на Поділлі. По скінченні ґімназії в Єлисаветграді студіював право в одеськім університеті, опісля перейшов до кінної воєнної школи. В 1918 році перейшов на службу до української армії. Будучи в рензі сотника кінноти вступив рядовиком до т. зв. слобожанського куріня гайдамаків. З цим курінем брав участь в обороні Києва перед большевицькою арміею Муравйова. Відтак працював на інших військових позиціях, а останньо в ґенеральнім штабі армії. Після розгрому української армії, в рензі підполковника кінноти, разом з іншими українськими вояками вийшов на еміграцію, де перебуває від 1920 року.

У Празі, не зважаючи на свій вік, Борис В. Гомзин вступив 1923 року до новозаснованого Українського Високого Педаґогічного Інституту, де, не зважаючи на важкі матеріяльні умовини, взявся за студії важких предметів українознавства і виявив великі здібности. В 1927 р. скінчив студії з титулом професора середніх шкіл, з правом викладу української мови, історії української літератури та фільософії. Року 1928 здобув докторат історично-літературних наук.

Увесь час студій Б. В. Гомзин не забував і про національно-громадську працю. Від 1925 року він бере активну участь у гетьманськім русі, популяризуючи серед еміґрації ідеольогію гетьманської державности. Від 1935 р. стає членом Гетьманської Управи, де веде пресовий відділ. Його праці й статті друкуються в ріжних українських пресових орґанах. Від 1933 до 1935 був голово Т-ва Українських менників і Журналістів у Празі.

І тепер, не зважаючи на злиденні обставини іміґрантського життя, ВПоважаний Ювилят горить невгасаємим вогнем до дальшої державницької праці і являється для всіх нас взірцем людини і громадянина та патріота Українського Народу.

У 50-ліття життя Високоповажаного Ювилята прилучаємося й ми з найщирішими побажаннями здоровля й сил до дальшої праці та перемоги над життевими супротивностями.

(Адреса Ювилята: Dr. B. Homzyn, Horni Cernosice u Prahy, No. 91. Czechoslovakia, Europe.)

Reliance Grain Co.
LIMITED

Оператори Сільських Елеваторів у Манітобі, Саскачевані й Алберті.

Вуголь і Муку продаємо майже на всіх стаціях. Наш Агент з охотою послужить Вам.

Ріжні Вістки

У ФРАНЦІЇ ВЖЕ Є ЧЕРВОНА АРМІЯ

Преса оповіщує вімки з нової цікавої інтерпеляції французького сенатора Ґотро. На доказ як далеко посунулася підготовка комуністів до революції у Франції, предложив писемну інструкцію комуністів з надписом: "Строго довірочне." Зміст інструкції такий: Паризький округ обіймає Париж і департамент Секвани та Уазі. У них червона армія поділена на 12 дивізій і 12 секцій. На чолі кожної секції стоїть відповідальний керманич (тут подано товаришам їх адреси). Загальний провід належить до комісії вісьмох, що має тепер 11 членів і 7 техніків (знов подано їх імена й адреси). Це ґенеральний штаб червоної армії. Її збройні сили в Парижі й околиці складаються з 110,000 людей. Тільки в одних варстатах Ренолта є 6,000 червоних міліціянтів. Скрізь визначені вже збірні точки й "комітети оборони". Є вже орґанізація алярму й лучникова служба, що в хвилині вибуху революції має обсадити централі телеграфічні, телефонічні, почтові, електричні, залізничі довози, найважніші підприємства а передовсім фабрики военного знаряддя. — З того ясно, що з Франції кожного дня можна очікувати несподіванок.

ПЕРЕМОГА РОЗВЕЛТА

Міліони людей забезпечені на старість і в випадку безробіття.

В понеділок, 24-го травня президент Розвелт добув велику перемогу у Верховному Суді Злучених Держав у Вашинґтоні.

Верховний Суд визнав 7 голосами проти 2-х за конституційні постанови федерального закону про пенсії для старців, на підставі якого робітники після 65 року життя можуть перестати працювати й одержуватимуть федеральну державну пенсію.

Також визнав Верховний Суд 5 голосами проти 4, що обезпечення проти безробіття є конституційне.

Обі ті постанови містяться в федеральнім законі громадянської забезпеки (Сошял Секюриті Акт) і обовязують від грудня, 1936. З того часу вже 26,000,000 робітників у Злучених державах платять місячні оплати на старечі пенсії й обезпечення проти безробіття. А до тих оплат доплачують також роботодавці.

Визнання того нового соціяльного закону за конституційний має велике, переломове значіння, бо закон дає забезпечення міліонам людей на старість та у випадку безробіття.

Та перемога ліберального законодавства президента Розвелта й Конґресу у Верховному Суді є одночасно й перемогою працюючого народу в Америці.

ДОБРИЙ СПОСІБ НА ФАЛЬШІВНИКІВ

Ще в 15-му столітті в 1841 році французький король Людвик XI видав дуже цікавий декрет на фальшівників харчевих продуктів, якись дуже придався б ще й сьогодні. Ось текст того декрету:

"Кожному, хто буде продавати розводнене молоко, буде вложена до горла лійка — і оте розводнене молоко будуть йому вливати доти, доки присутній при цьому лікар або фельчер скаже, що більше вливати не можна з огляду на небезпеку життя.

"Хтонебудь буде продавати несвіжі яйця, той буде схоплений і виставлений на публичне видовище на торговій площі, а несвіжі яйця будуть роздані малим дітям, які на власну втіху і на радість глядачів будуть вправлятись в обкидуванню яйцями несовісного продавця.

"Хто підступно буде продавати масло сфальшоване морквою, чи чимнебудь іншим, того привяжуть до паля на торговій площі. Після цього всадять йому це масло на голову й оставлять так довго, аж сонце вцілости його стопить. Псам вільно буде злизувати з засудженця оте капаюче масло, а товпі вільно буде лаяти його останніми словами. Колиб случайно сонце не ґріло достаточно, то засудженця замкнуть враз з маслом на голові в великій вязничій салі при сильно нагрітій печі — і там кожний буде могти оглядати на велику втіху."

Фальшівники молока, яєць і інших харчевих продуктів, молять Бога ,щоб якому сучасному законодавцеві не прийшла до голови думка видати подібний декрет.

ЄРУСАЛИМСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Проф. др. Берґман, ректор єрусалимського університету, подав кілька цікавих даних про той університет. В університеті працюють не самі Жиди але є теж кілька християн та Арабів.

На вдержання цього університету збирають Жиди датки з цілого світу, бо університет не має державної допомоги. Малу частину вплачують студенти.

На 700 студентів було 385 із Польщі, 235 з Палестини, 46 з Німеччини, 4 з Чехословаччини. Багато студентів заробляє по варстатах, як годинникарі, післанці. 20 процент заробляє принагідно, інших удержують батьки.

ВОЄННИЙ "ШМЕЛЬЦ" ЙДЕ ДО ЕСПАНІЇ

"Ґонец Варшавскі" в ч. 103 А. подає цікаві вісти про домашню війну в Еспанії: "Пробною" війною на терені Еспанії тішаться дуже держави, що виробляють воєнні матеріяли у великих кількостях. Так повстанці як червоні війська потребують зброї, амуниції, літаків і самоходів. Еспанія не має достаточної кількости фабрик зброї як також іншого военного знаряддя. Отже червоні й повстанці мусять замовляти воєнне знаряддя за кордоном. Очевидно за золото, в найліпшім разі за руди або полудневі овочі. Знаменита нагода для інших европейських держав, щоб позбутися старих запасів амуниції, вибухових матеріялів, що легко псуються, перестарілих літаків і самоходів, як також крісів і гармат старого типу. Ґенеральні штаби багатьох держав — пояснив нам знавець тих відносин — затирають руки. За одним махом випорожнюють свої військові магазини зі "шмельцу" і здобувають серед ники (Еспанці добре платять, мусять добре платити) на відновлення запасів. Стара зброя помандрувала до Еспанії, до військових магазинів прийдуть нові прецизійні типи смертоносних зарядів. Природно внаслідок тої знаменитої транcакції працюють цілою парою фабрики зброї й амуниції. Найбільше заробили дотепер на "пробній" війні в Еспанії фабрики чехословацькі й бельґійські. Та й інші европейські держави не можуть нарікати.

ВПАЛА ТЕРОРИСТИЧНА ОРГАНІЗАЦІЯ

В Шикаґа доносять, що палату "Великого Майстра" терористичної організації Ку-Клакс - Клен в Атланті, Ґеорґії, купили католики й перебудовують її на церкву Пресв. Марії. Згадана орґанізація виринула в Америці коло 1920 р. як таємна орґанізація, що тероризувала католиків, іміґрантів і Неґрів. Влада була супроти неї безрадна, бо до неї признавалися й високо поставлені та впливові люди, або потайки їй сприяли. Навіть оточення самого президента Америки стояло під натиском тої орґанізації. Та помалу Ку-Клакс-Клен почав занепадати. Востаннє дав себе чути на більшу міру в 1926 році в часі евхаристійного конґресу в Шикаґу: старався перешкодити католикам у тім торжестві, але населення поставилося до тих спроб так неприхильно, що вони скоро скінчилися. Тепер вплив тої орґанізації на стільки впав, що вона не всилі була вдержати навіть величаву палату свого проводу.

ПОЛЬСЬКІ АДВОКАТИ Й ЛІКАРІ ПРОТИ ЖИДІВ

У Польщі є 7,189 адвокатів, з цього 3,806 Жидів (53 процент). На останньому зїзді союзу польських адвокатів ухвалили резолюцію, що домагається законного обмеження доступу Жидів до адвокатури. Відсоток Жидів адвокатів не повинен перевищати відсотку Жидів у загальній кількости мешканців Польщі.

Знову ж на загальних зборах союзу лікарів ухвалено, що лікар Жид не може належати до цього союзу.

Зприводу цих ухвал Жиди дуже обурені й оґірчені.

ЗЛОДІЇ НА ГОСТИННИХ ВИСТУПАХ

З Польщі вислали виготовлений слідчими урядами албом кишеневих злодіїв для вжитку паризької поліції.

Річ у тому, що паризька поліція мусить запізнатися з важнішими злодюгами з Польщі, бо надіються їх виступів підчас світової вистави в Парижі. Крім знимок в албомі є точний опис і життепис кожного проступника.

СКРІЗЬ ХОЧУТЬ ПАНУВАТИ НАД МЕНШІСТЮ

У сирійській провінції, Александрета, вибухли заворушення з того приводу, що сирійський парламент відкинув рішення Ліґи Націй, щоб дати тій провінції автономію у межах незалежної Сирії.

Сирія, що до світової війни належала до Туреччини, перебуває під протекторатом Франції, а в 1939 році, на основі рішення Ліґи Націй, має стати самостійною. Туреччина жадала автономії для провінції Александрета, що заселена в більшости Турками, і Ліґа Націй признала їй автономію. Тепер сирійський парламент ухвалив, що будуча незалежна Сирія мусить бути сцентралізована й спротивився автономії для окремих провінцій.

ХЛОПЕЦЬ, ЩО МАЄ РЕНТҐЕНІВСЬКІ ОЧІ

Павло Маркіз, 13-літній хлопець з Калифорнії є тепер предметом зацікавлення цілого наукового світу. Природа дала тому хлопцеві дивні очі: він бачить через стіни, через мури, коли йому завязати очі грубим сукном, він бачить усе як рентґенівський апарат, грає в шахи, у футбол, читає з завязаними очима і дивується, що люди не бачать через дерево, а він усе бачить. Часами цей хлопець попадає у транс і говорить по перськи, по, египетськи, хоч тих мов не вчився.

Поза тим Павло Маркіз зовсім нормальний хлопець. Він здоровий, любить спорт. Цікаве, що коли йому завязати не очі а чоло, то він не бачить крізь предмети нічого.

МУЖЕСЬКІ СВЯТОЧНІ ОКСФОРД
чорні, телячкові, тверді й сильні ремінні золі з обцаси на гумах. Розмір 6 до 11. Коштували до $2.95. Тепер $1.97 На головн. підлозі.

Коли Ви в Едмонтоні, то постарайтеся зробити цей склеп своєю централею. Клерки говорять Вашою мовою. А це вигода.

ВИПРОДАЖ
ПІД УПРАВОЮ ДЕПАРТМЕНТНИХ КЕРІВНИКІВ

Мужеські МОДНІ СУТИ
що вартують до $20.00. Модно вшиті. З найновішої матерії. Багатий вибір і ріжні кольори. (Гол. Підлога) . . . $9.96

Випродаж Жіночих Свеггер-Сутів і Плащів
вартости від $13.95 до $19.95. Елеґантні моделі. Дістаньте ці річи. Знижена ціна $8.47

Гарні, Святочні Мужеські Панчохи
Вартости 35с. Гарні і дуже міцні. Святочні, подвійні на пальцях і пятах. (Гол. підлога). Ціна 18c

ДАМСЬКІ КАПЕЛЮХИ
у вартости до $2.45. Педалайнс. соломяні і тойос. З крисами і без кріс. (На другій підлозі). Купіть, а не пожалуєте. Ціна 33c

Міцні і Тревалі Робітничі Панчохи
Мужеські. До 45с. Вовняні. Ріжні їх кольори. (Гол. підлога) 24c

24-інчові ҐІНҐҐАМС
¾ і ½ інчові чекс. Популярні кольори. (2-га підлога) 16½c

До $1.75, дуже гарні МУЖЕСЬКІ Святочні Сорочки
G.W.G., Греєм, Блю Бирк і багато інших добре відомих виробів. Розщіпаються і тверді ковнірці. Звичайні або "фенсі петтерн" 97c
Мішані кольори, ріжна величина в ковнір і рукавах. (Гол. підл.)

СИРОВЕ ПОЛОТНО
38-інч. добра вага, небілене. (2-га підлога). за ярд. 12½c

До $1.50 Мужеські ОВЕРАЛС до поска. (Гл.під.) 96c

Рег. по $4.95 G.W.G Вовняні спортові штани Вищі і нищі в крижах. Добір. $1.87

До $3.75 — Мужеські Комбінейшен Овералс
Сині і хакі. Кріпко вшиті. Ріжна величина. (На головній підлозі). Продаємо за $1.87

ARMY & NAVY DEPT. STORE Ltd.
EDMONTON 101 Street ALBERTA

Про Здоровля

ЯК ПІЗНАТИ ЗДОРОВЕ МЯСО

Мясо повинно походити від здорових звірят, бути свіже й незіпсоване. Вправді в ріжних робить контролю мяса ветеринарний лікар, одначе буває, що купці продають потайки мясо, бите не в різні. Тому на мясі повинна бути печатка даної різні. Добре волове мясо повинно мати барву червону, бути добре відкровавлене, себто в жилах не повинно бути крови. Коли свіже мясо натиснути пальцем, то ямка повинна скоро вирівнатися. Мясо зі звіряти, битого в гарячці, дорізаного в послідній уже хвилині, або здохлого, має темну барву, не є пруживе, жили наповнені кровю, часто стятою, ямка з натиснення пальцем не вирівнається, товщ як мазь. Несвіже мясо має барву зеленаву або синяву й чути його неприємно.

При купні вепровини треба при тому вважати, чи нема вугрі.в. Є це подовгасті або круглі міхурці білої барви, завбільшки головки від шпильки, в середині яких міститься головка ціпяка (солітера). Коли людина зїсть кусень такого мяса,то шлункові соки розпускають стінку міхурця, зародок солітера дістається до кишок і там росте й розвивається немов довжезна лента коштом людини. Ще небезпечніша є трихіна або волосняк, хробачок громади нитяків, невидний голим оком. Він живе у мязах свиней, щурів, крілликів і людей. Коли ті дрібонькі червачки дістануться до шлунка людини, то вони там скоро множаться. Молоденькі волосники дістаються крізь кишки до крови, потім до мязів, де осідають між волокнами. Недужий на трихіну пухне, має болі в мязах, може стратити зір, спосібність порушатися, а навіть від того вмерти. Вугри й трихіна гинуть щойно при великій горячі. Длятого менш певне мясо все треба добре зварити або висмажити а не їсти його ніколи в сирім тільки приміром у вудженім або соленім стані.

ПЕЧІНКА ВИКОНУЄ БАГАТО ВАЖНИХ ЗАВДАНЬ

До органів, які є конечно потрібні для життя людини і які не можна усунути з тіла, належить печінка. Цей орган має багато функцій до виконунання.

Печінка знаходиться у горішній правій частині підчеревни. Вона спочиває на кількох підчеревних орґанах, таких як права нирка, велика кишка і шлунок. Що до своєї будови, то вона є великим орґаном, бо її грубість з правої сторони виносить понад 5 цалів, одначе звужується по лівій стороні в тонкий край.

Найважнішою функцією, яку виконує печінка, є її ділання на певні поживи. Вона замінює цукор на ґлікозу (ґлікоджен), звірячий крохмаль. Цей цукор, що не кристалізується, полишається в припасі в тілі й коли його потрібно, переміняється знов у цукор. Жовч, себто густа, жовта й гірка речовина, яку виділює печінка, помагає при травленню товщів. Печінка помагає при віджинлюванню через переміну зужитих матерій тіла у певні хемікалії, що зовуться урин і мочевий квас. Ті субстанції кружаюча кров відносить до нирок і там вони розпускаються й відходять з тіла з уриною себто моччю.

Крім тої важної для удержання життя функції, яку виконує печінка при травленню, помагає вона теж при витворюванню червоних тілець крови та гемоґльобіну, матерії, що надає колір крові. Печінка помагає теж при витворюванні т. зв. "файброноджен", волокнини, що є важним чинником, конечним при ціпленню крови.

Недомагання печінки є часто наслідком деяких одідичених або викликаних зараженням недуг. Такі недуги може лікувати лиш досвідчений лікар і вони вимагають придержування певної дієти.

В Англії заборонено висвітлювати фільми зі шлюбу б. короля Едварда VIII. В Ірляндії вільно висвітлювати. З того приводу преса лорда Бівербрука пише, що свобода в Англії, це гумбуґ.

НОТАРІЯЛЬНЕ БЮРО СТАРОКРАЄВИХ СПРАВ
Виконує нотаріяльну роботу у всіх старокраєвих справах. Горожанські Папери, Метрики, Спадщини, Тестаменти, Контракти, Повновласти. Купує і продає землю тут і в краю, колектує гроші. Шіфкарти, пашпорти, перміти. Інформуйтеся про все. Залучіть значок на відповідь.
D. GERYCH, Notary Public, 416 Main St., 407 McIntyre Blk., Winnipeg

ПРЕСОВИЙ ФОНД

Підчас спільного обіду по покійних родичах п-і Масник, Говден, Алта. $2.30

Збірка п. Василя Запорожана, Гилберт Плейнс, Ман. $5.10

Підчас забави в п. Меланюка, Силвервуд, Алта. $3.65

Від укр. греко-катол. парохії в Келгарі, Алта. $1.00

Збірка підчас несподіванки в домі п-ва Н. Тарнавських, Флин Флон, Ман. $3.15

З нагоди відсвяткування Дня Матері, Збірка підчас концерту Жіночого Товариства при Народнім Домі, Келгарі, Алберта $1.50

Всім жертводавцям щира від нас подяка.

Адм. "Українських Вістей".

ПОЗІР, МОНДЕР І ОКОЛИЦЯ!

Від 1-го липня до кінця місяця місцеві Сестри Служебниці будуть учити релігії і провадити Рідну Школу в Мондері.

Ми, Українці Католики, розуміємо, що для наших дітей не вистарчить то, що їм дає державна школа. Там не говориться їм про Бога, не чують вони там рідного слова. А це є, без сумніву річи превеликої ваги. Дитина мусить бути вихована не лиш для світа і Домінії, але для Бога й України.

Вакації є якраз нагодою до того. І родичі, котрі бажають, щоб їх дитині вакації принесли користь, нехай віддадуть її до Сестер. Там нове окруження перерве її сіру буденщину а заразом дасть нагоду навчитися того, чого їй найбільш потрібно, а саме: любови Бога і Вітчини.

Дівчата можуть, за малою оплатою, одержати приміщення в Сестер, а хлопці у місті.

По інформації зголошуватися до:

ST-JOSEPH'S CONVENT,
MUNDARE, ALTA.

ВЕЛИЧАВИЙ ПІКНІК НА ЛЕДУК, АЛТА.

Дня 20 червня парохія Пресвятої Тройці на Ледук уряджує ВЕЛИЧАВИЙ ПІКНІК. Заряд парохіяльний щиро запрошує всіх — з близька і з далека.

Парохіяльний Заряд.

ПОЗІР — НОВИНКА!

Повідомляється Українців у Ґудів і всіх дооколичних кольоній, що 21. червня (в понеділок Зелених Свят) відограють аматори з Мелвил прегарну оперету в трьох діях п. з. "Наталка Полтавка" (Івана Котляревського). По виставі танці. Всім Українцям з Ґудів і околичним сусідам добра нагода побачити прегарну українську штуку й українські мельодійні пісні. Вступ на виставу й на танці лиш 25 центів. Початок точно 8.30 год. вечером.

До побачення в Ґудів, 21. червня.
Режісер п. **Петро Багрій.**

ПОЗІР, ВЕҐРЕВИЛ І ОКОЛИЦЯ

Заходом української греко-католицької громади в Веґревил в неділю 27-го червня, відбудеться величавий пікнік в день празника місцевої парохії. Рано Служба Божа, відтак спільний обід, а по обіді пікнік на площі коло церкви зі всякого роду забавами і добрим буфетом.

Просимо численно прибути.

Вразі непогоди пікнік відбудеться в слідуючу неділю.

АПЕЛЬ
ДО УКРАЇНЦІВ МІСТА ВІННІПЕҐУ!

(У справі збірки на літак "Київ").

Спеціяльні колектори відвідають у днях від 15-го червня до 1-го липня доми відомих нам українських громадян міста Вінніпеґу і збиратимуть жертви на купно нового репрезентативного літака "КИЇВ".

Підписаний Авіяційний Комітет С. Г. Д. просить Українське Громадянство Вінніпеґу приняти тих відпоручників Комітету та не відказатися зі своєю щирою пожертвою на ту всеукраїнську патріотичну ціль.

Ті Вп. Добродії, що жертвують не менше $1.00, отримають артистично виконані грамоти. Всі датки будуть оповіщені в українській пресі Канади й Америки. Хто хотів би прислати свою жертву прямо до Комітету, проситься адресувати на руки скарбника так:

AVIATION COMMITTEE,
740 Magnus Ave., Winnipeg.

За Авіяційний Комітет С. Г. Д. у Вінніпеґу:

Др. Т. Дацків, голова,
А. Загарійчук, секр.
О. Малофій, скарбник.

Члени Комітету: **Т. Мельничук**, голова Б.У.К., Ман.; **І. Жаровський**, верховний голова Братства Зап. св. Николая.

ПЕРШИЙ ПІКНІК НАРОДНЬОГО ДОМУ В ЕДМОНТОНІ

відбудеться в неділю, 20 червня (на Зелені Свята) на спортовій площі (Етлетик Ґравндс) в Полудневім Едмонтоні коло п. Поспіха. У програму ввійдуть змагання ливою, північного й полудневого Едмонтону, далі перегони в мішках, перегони дівчат, хлопців і інші пописи. Приходіть громадно!

Заряд Н.Д.

МАТЕРИНСЬКА ПОСВЯТА

На албертійській фармі в Бреґ Крік сталася така подія:

Пані Бенджемин з Калгар, яка приїхала на фарму до своїх знайомих, почула крик своєї чотиролітньої донечки, що походив з криниці. Не надумуючись мати, хоч не вміла пливати, скочила в криницю й обняла дитину руками. Обі пішли на дно. Як вийшли на поверхню води, пані Бенджемин сперлася ногами о драбину, що ледви виставала з води а плечима о противну стіну і кликала помочі. На щастя крик почув фармерський хлопець і при помочі шнура вратував матір з дитиною. Криниця мала 12 стіп води. Королівське Гуманне Т-во має відзначити матір медалею, але далеко більшою нагородою для неї є життя її дитини.

ОПРИШКИ В ПОЛЬЩІ

В Кракові почалася судова розправа проти 49 польських селян, які під проводом дідича інж. Добушинського виконала кілька бандитських нападів. Цей новомодний опришок, із шляхотського роду й з університетською освітою казав людям зібратися зі зброєю в руках в одному лісі в околицях Кракова і звідтам, серед ночі, зробив напад на поліційну станицю в Мисленіцах. Розброївши поліцію, він забрав від неї усю зброю й амуніцію, як також поперетинав усі телефонічні получення. У той сам час інший загін на його приказ почав грабити жидівські крамниці. Розграбивши і знищивши жидівські крамниці. Добушинський зі своїми людьми напав на помешкання старости і теж ограбив його та знищив ціле внутрішнє уладження. В той час надійшов з іншої околиці відділ поліції, що складався з 12 людей. Добушинський приказав своїм людям зробити розстрільну та отворити фронтовий вогонь. По довшій перестрілці, в якій згинуло пару людей, опришки відступили до лісу. Діставши підкріплення, поліція остаточно розбила ватагу й арештувала більшість її учасників. Сам Добушинський утік і кілька тижнів продовжував свою диверсійну роботу, аж поки його також не зловили.

РІЖНІ ВІСТИ

Постійну воздушну службу через Атлянтик започаткують спільно летунські компанії Злучених Держав, Канади й Англії. Перший раз вилетять два літаки 24 червня, один з Англії до Америки, а другий з Америки до Англії.

Начальний арабський комітет оголосив протест проти дальшого припливу жидівських робітників до Палестини.

Італійці хочуть збудувати в Етіопії нову столицю. Аддіс Абеба мала б залишитися тільки торговельним осередком.

Тлінні останки жертв великої летунської катастрофи цепеліна "Гінденбур" перевезено кораблем до Німеччини.

В північно-східніх провінціях Китаю триває посуха від серпня минулого року. Внаслідок того повстав великий голод. Голодує більш як 25 міліонів людей. У деяких околицях вибухли голодові селянські заворушення та бунти.

Голод панує у полудневій частині французького Марока, де від 18 місяців не було дощу.. Між голодуючими вибухла пошесть тифу.

Кажуть, що Розвелт має підготовляти скликання у найближчому часі міжнародньої конференції. Завдання конференції було б: 1) стабілізація валют; 2) устійнення покриття девіз у золоті і сріблі; 3) більше справедливий поділ запасів золота і срібла поміж поодинокі держави, для створення вистарчаючого покриття валют та улегшення міжнародньої виміни; 4) улегшення поодиноким державам набування сирівців.

Б. король Едвард виїхав після вінчання до Каринтії, в Австрії, де проведе три перші місяці супружого життя. В дорозі через Італію й Австрію витали його маси населення на залізничих двірцях.

Усунення маршала Бліхера? — З Риги доносять, що командант червоної далекосхідньої армії теж попав у неласку і його усунули з командування. Поширилися поголоски навіть про увязнення Бліхера.

НОВИМ СПОСОБОМ ЛІКУВАННЯ Й ВАС ВИЛІЧИМО
(Спеціялістика задавнених недуг)
Лічимо: Ревматизм, параліж, нервовість, біль крижей, гемороїди, подвигання, недуги нирок, жолудка, мочевого міхура, скірні недуги й ріжні слабости. На листовні запити залучіть 3с марку. Урядові години: від 9 год. рано до 9 год. ввечір. Адреса:
A. YAREMOVICH, Naturopatic Physician
354 Selkirk Ave., Winnipeg, Man. (Cor. Selkirk & Aikins)

НАВІТЬ У БРИТАНІЇ ДЕМОКРАТІЯ ОСЛАБЛА

Пані Лавра Джемісон з Ванкувер мала цікавий виклад у Ст. Джозеф'с Калледж в Едмонтоні. Вона обговорила питання демократичного ладу на широкім тлі і прийшла до висновку, що демократія ослабає навіть у Британії. Ціле 19 століття принесло буйний розвій демократичних інституцій у Британії, бо 19-ий вік був віком піднесення добробуту тієї країни. В тім самім часі інші европейські країни, котрі були в поганім економічнім положенню, мали абсолютистичні уряди. Іншими слова ми це'значить, що демократія може існувати лиш у країнах, котрі в даній порі є в добробуті. За Британію говорить таке: "Сила працюючих кляс в уряді зменшилася, ліберали ослабли, зате капіталісти захопили контролю цілого життя." Загальний висновок такий: "Демократія уступає тому, що економічна база суспільности не є така сильна, як була колись. Ціла система стоїть під знаком питання." Виклад пані Джеймісон є тверезим голосом, який рідко можна почути.

І В КАРТОПЛІ Є ВІТАМІНИ

Ще недавно вважали картоплю за страву, в якій є дуже мало вітамінів. Одначе найновіші досліди, як це подає німецький "Біохемічний Часопис", виказали, що в картоплі є значна кількість вітаміну Ц, що хоронить організм від шкорбуту і схорінь ясен та зубів. Одначе багато цього вітаміну в картоплі нищиться при варенні. Коли хто хоче зберегти всю кількість івтаміну Ц, то треба варити картоплю під покришкою, а не отвер то; також не треба варити картоплі в соленій воді, а посолити щойно при кінці варення. Таким способом можна охоронити цінний вітамін Ц від знищення. А тому, що вітаміни тепер дуже модні, треба для дбайливости здоровля варити картоплі на підставі згаданого часопису, щоб добути з неї животворні соки.

ГУМОР

Наслідки алькоголю.

Лікар: Не можу докладно ствердити нині, що вам бракує. То певно наслідки алькоголю.

Пацієнт: Трудно! Прийду тоді, як будете тверезі.

Управитель школи: Діставмо нового вчителя, що є трохи приглухуватий.

Учитель Кулька: Це нічого не шкодить; йому можна віддати предмет, на якому багато не залежить.

Учитель Цибульняк: Дуже добре! Можемо віддати йому науку співу.

DR. P. LOZA
Physio-Therapy
Лічення недуг скірних і внутрішних, як: ревматизм, безкровність, подвигання, параліж і жіночі та мужеські недомагання.
633 Stella Ave. [near McGregor St.]
WINNIPEG, MAN.

ПОШУКУЄ УКРАЇНСЬКО-АНГЛІЙСЬКОГО УЧИТЕЛЯ

Учитель має мати І. кл. цертифікат. Почати науку 19-го липня. Платня $600. Просимо точно описати осіб, котрі Вас рекомендують.

BILL J. SERIDA, Sec.-Treas.,
Coleraine S. D. No. 4447,
WEST BEND, SASK.

ШКІЛЬНІ ТРОСТИ!
ТРЕБА ВАМ УЧИТЕЛЯ?

Помістіть про те оголошення в "Українських Вістях". Всяку переписку та іншу обслугу для тих, що оголошуються в "Українських Вістях", уділяємо даром.

За $1.00 містимо шкільні оголошення два рази.

УЧИТЕЛІ!
ШУКАЄТЕ ШКОЛИ?

Як так, то можете її легко знайти, поміщуючи своє оголошення в "Українських Вістях". Інформації й обслугу уділюємо даром.

За $1.00 помістимо Ваше оголошення два рази.

Попирайте фірми й особи, що оголошуються в "Українських Вістях". У листовних замовленнях або при купні річей, поликуйтесь на оголошення в "Українських Вістях".

ПРОДАЮ ПІВ СЕКЦІЇ ЗЕМЛІ!

3 милі від міста, пів милі від школи. Засіяно 75 акрів. Добрі будинки, огороджена довкола. Земля добра. Продам тано. Можу продати з машинерією, кіньми і худобою, або лиш саму землю з засівом.

ONUFRY PAWLIUK,
Vilna, Alta.

ТОРГОВЕЛЬНІ ЦІНИ В ЕДМОНТОНІ

7. червня, 1937.

Пшениця —

14. червня, 1937.

Но. 1 Нортерн	93
Но. 2 Нортерн	91
Но. 3 Нортерн	88
Но. 4 Нортерн	84
Но. 5 Нортерн	76
Но. 6 Нортерн	71
Фід	55
Овес —	
Но. 2 С. В.	39
Но. 3 С. В.	38
Ячмінь —	
Но. 3 С. В.	45
Но. 4 С. В.	40
Но. 5 С. В.	38
Жито —	
Но. 2 С. В.	86
Но. 3 С. В.	81

ЦІНИ ХУДОБИ

Бички —	
Добрі до вибраних	750—850
Середні	600—700
Звичайні	400—600
Ялівки —	
Добрі до вибраних	600—700
Звичайні до середніх	400—600
Корови	
Добрі до вибраних	450—500
Звичайні до середніх	300—400
Буґаї	250—350
Годівник —	
Добрі до вибраних	350—400
Інші вдолину від	300
Телята —	
Добрі до вибраних	525—575
Середні вдолину від	500
Свині —	
Бекони	7.90
Сметана — доставлена молочарням	
Спеціяльна	26
Но. 1	24
Но. 2	21
Без ґрейду	11
Яйця — Гуртівники платять за посилки з фармів:	
Великі А	12
Середні А	10
Ґрейд Б	10
Ґрейд С	8

ДОБРА РОБОТА і СКОРА ОБСЛУГА!
Виклинкуємо фільмові знимки і робимо відбитки: 25с. Екстра відбитки — 8 за 25с, включаючи ці премії: даром один купон на альбом; даром книжечку "стикерс" до наліплювання знимок в альбомі; даром фотографічний календар. Мірник до виклинкування фільм даром з кожним замовленням фотографій на $2.00 і більше.
CUT RATE PHOTO SERVICE, Box 236, Dept. X-7, Regina, Sask.

МАЄМО ВСЯКОГО РОДА СКЛАДОВІ ЧАСТИ ДО РАДІЯ
як для відбирання, так і для передавання в старих і нових радіях. Направляємо яке небудь радіо. Тільки пришліть нам машину з радія і голосник. **Наша ціна є $1.50 за роботу. Матеріял окремо.** Не робить ріжниці кілько часу забере нам робота—годину чи 10 годин праці—наша ціна всеодно лиш **$1.50.**
Ця оферта є лиш для людей на фармах. Адреса:
BEACON RADIO SERVICE
855 MAIN STREET Phone 34869 WINNIPEG, MAN.

PIONEER GRAIN COMPANY LTD.
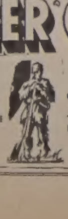
ОПЕРАТОРИ Сільських Елеваторів. ЛІЦЕНСОВАНІ Й БОНДОВАНІ
Обговоріть проблеми достави й продажі Вашого збіжжя з нашим місцевим аґентом.

АДВОКАТИ

J. E. BASARAB, LL.B.
АДВОКАТ І НОТАР
полагоджує справи канадійські і старокраєві.
41 Gariepy Block
Tel. 21642 Edmonton, Alta.

Адвокат і Нотар
ЮРІЙ ШКВАРОК
веде свою канцелярію в
Mundare, Alta.
Полагоджує всі справи канадійські і старокраєві.

ПЕТРО ГРЕЩУК B.A., LL.B.
Адвокат і Нотар
Веде канцелярію спільно з **Tighe & Wilson**
перепроваджує справи цивільні й кримінальні у всіх судах
716 McLeod Bldg. Edmonton
Telephone 28196

Harvie, & Yanda
Адвокати й Нотарі
202 Bank of Toronto, Edmonton
Можете писати до нас по укр.

P. A. MISKEW
M.A., LL.B.
Адвокат і Нотар
Веде канцелярію у спілці в
SHORT & CROSS
2nd Floor Bank of Nova Scotia Bldg
Edmonton, Alberta.
Телефон 21151.

ПОХОРОННЕ БЮРО
Обслуга в день і в ночі.
Ціни умірковані.
L. THERIAULT
1270 Laprairie St., Montreal Que.
Tel. Wil. 15560

ОДИНОКА УКРАЇНСЬКА АПТИКА В ЕДМОНТОНІ
виготовляє дуже совісно та скоро всі рецепти.
La Remondine — новий французький спрепарований порошок на гемороїди (пайлс) та жиляки (веріковз вейнс).
$1.25 за пуделко; $4.00 за 4 пуделка. Почту платимо самі.
Creoco Cold Elixir—хоронить перед перестудою і бронхітом. 75с і $1.25 Почту оплачуємо.
Western Pharmacy
під проводом аптикаря В. Середи, B.Sc.
10310—101 ST., EDMONTON, ALTA.

ДЛЯ ВАШИХ УСЛУГ
Знатоки в перевожуванню річей. Криті й тягарові вози.
Alberta Motor Express and Transfer
10332—104th St. Edmonton, Alta.
Тел. 26522. Тел. уночі 72569

ЗБІЖЕВІ ЦІНИ В ВІННІПЕҐУ

14. червня, 1937.

Пшениця —	
Но. 1 Гард	115
Но. 1 Нортерн	115
Но. 2 Нортерн	113
Но. 3 Нортерн	111
Но. 4 Нортерн	107
Но. 5 Нортерн	100
Но. 6 Нортерн	95
Фід	79
Трек	113
Ячмінь —	
Но. 3 S. В.	64
Но. 4 С. В.	59
Овес —	
Но. 2 С. В.	54
Но. 3 С. В.	53
Жито —	
Но. 2 С. В.	109
Но. 3 С. В.	104

ЛІКАРІ, ДЕНТИСТИ

ДР. ІВАН ОРОБКО
Лікар і Оператор
207 Moser Ryder Building
Edmonton, Alberta.

ДР. В. С. НЄВЧАС
M.D., L.M.C.C.
український лікар, акушер і оператор
Пересвітлення лучами.
DR. W. S. NIEWCHAS
441 Tegler Bldg., Edmonton.
Office Phone 23132 Res. Ph. 71070

Др. ЙОСИФ ВУЛАНЖИ
лікар і оператор
ліценціят на домінію Канаду Медичною Радою Канади.
Boulanger Bldg. Edmonton
Телефон 22009.

Office Tel. 24543 Res. Tel. 73153
ДР. І. ВЕРХОМИН
Лікар і Хірург.
Пересвітлення промінням Рентґена (*X-Ray*) і Діятермія.
DR. J. VERCHOMIN
423 Tegler Bldg., Edmonton, Alta.

ДОКТОР Й. МЕҐАС
Оператор, Лікар, Акушер
10164A — 101 ST., EDMONTON
Suite 201 Kitchen Blk. Phone 24645

ОФІЦІЯЛЬНИ ЛІКАР
1-го і 3-го Відділів Братства Запомогового св. Николая
DR. N. BOWDEN
лікар і оператор.
Урядові години:
2 до 5 попол. і 7 до 8 веч.
788 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.
Phone 51377 Res. Pohne 52824

Телефон офісу 22411.
DR. B. N. SHLAIN
дентист
Екс-Рей (фотоґрафія) і ґаз для заморювання зубів
428 TEGLER BUILDING
EDMONTON, ALTA.

ДР. В. ШЛЕЙН
дентист, вернувся з Шикаґа й далі виконує свою практику в Едмонтоні, 428 Теґлер Билдінг.

ROSE BEAUTY SHOPPE
1830 Rose St. Regina, Sask
Phone 29868.
Наймодерніше випосажений в Ріджайні САЛЬОН КРАСИ.
Шість Експертних Стилісток Волося для Вашої услуги.
ПЕРМАНЕНТНІСТЬ ҐАРАНТУЄМС

Українську Масть Чудо
продає тепер
ІТОН КОМПАНІЯ

Виличує ріжні болі, як ревматизм, біль крижей, ломання костей, рук, ніг і ін. частин тіла. За одним натертям біль уступає. — Ціна $1.10 з пересилкою.
THE T. EATON CO. LTD.
WINNIPEG, MAN або
DUFFERIN AVE. DRUG STORE
Mail Order Dept., 239 Dufferin Ave.
WINNIPEG, MAN.

McDERMID'S
PORTRAITS OF DISTINCTION
PHONE 25444